SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #1.2025

På jakt etter ord og egg s 8

Knivmakerne fra Charlottenlund s 16

Speideraksjonen 2025 s 23

Fra gnist til Flammen s 49

Leirprogrammet s 34

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa

Design: Speider-sport

Forsidefoto: Kirvil Kaasa

Trykk: Aksell

Opplag: 14 700

Redaksjonen avsluttet: 12. februar 2025

Generalsekretær:
Stine Schultz Heireng

Speidersjef: Peer-Johan Ødegaard

Bidragsytere: Speidere fra Charlottenlund, 1. Sandnes og Skarnes speidergrupper, Flyktninghjelpen, kommunikasjonsetaten for Speidernes landsleir 2025, Komite speiding, Flu Hartberg, naturfotograf Roger Brendhagen, Ksenia Sazonova

Redaksjonen: Ada Sofie Schreiber, Amalie Dalhaug Halleland, Alexander Vestrum, Christian Sangereid, Emil Briskelund, Lukas Leander Nielsen Illøkken, Sander Øigarden

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910
St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no

www.speiding.no

TRYKT I NORGE NO - 1470

SPEIDEREN er kortreist, miljøvennlig og produseres på bærekraftig vis. Papiret er fra en av de mest miljøvennlige papirfabrikkene i Sverige. SPEIDEREN trykkes på et svanemerket trykkeri på Aurskog før bladet sendes direkte til deg. Trykt i Norge og trygt for deg som medlem i Norges speiderforbund.

F-1

Hva er dette?
Bokstaven og tallet viser hvilket *mål* i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i loggbøkene og i Speiderbasen.

INNHOLD

FLokk og koloni
8 På jakt etter ord og egg
10 Ta et merke: Verden og vi
11 Bli med og lek: Ku og fjøs
12 Patruljedyret: Snømus

Tropp
16 Knivmakerne fra Charlottenlund
18 Speiderkokken: Digg suppe på tur
21 Ta et merke: Skinn

23 **Speideraksjonen**

30 Jubileumstur ur til London og Brownsea Island

Speidernes landsleir 2025
34 Leirprogrammet
36 Baser på leiren
37 Roverleiren
38 Lederprogrammet
39 Stab på leiren
40 Leirtemaet På eventyr
41 Markedsdag
42 Leirmerch
43 Betalingsløsning, leirmerket og sjekkliste forhåndsoppgaver
44 Åpning av Friluftslivets år 2025
46 Speiding som billett til livet

Roverlag
48 Internasjonal rovering: Fabian fra Østerrike
49 Fra gnist til Flammen
50 Aktive rovere: Hva skjer i 2025?
52 Ta et merke: Rafting

54 Portrettet: Ingeborg Kolstad

Ledere
58 Utfordringen for ledere

Faste spalter
3 Kortnytt
14 Hodebry og vitser
20 Peffens hjørne
45 Premiequiz
53 Speidersjefens hjørne
59 Heder og ære

Les alt om Landsleieren 34

KORTNYTT

AV ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

FOTO: STEINAR MONSEN

Ny motor og fiksing for Havbraatt

Norges speiderforbunds speiderskute har fått ny og sprekere motor. – Det var et stort prosjekt for oss, sier Ole Jacob Broch. Han er daglig leder for Risør Trebåtbyggeri. Det var der Havbraatt ble bygget i 1997. Nå har skuta vært på hjemlige trakter for overhaling og motorbytte, skriver Aust-Agder Blad. Den nye motoren har 135 hestekrefter, mot den gamles 75, og vil bidra til enda bedre og enda tryggere opplevelse for speiderne.

– Vi skifter også noen rekkestøtter og bytter alle skroggjennomføringer. Ellers er det lite som må gjøres med henne. Hun har holdt seg veldig bra, sier båtbygger Broch.

Sjøspeiderne er kjempeflinke til å ta godt vare på Havbraatt, og vi er veldig stolte av å ha en så flott båt! ❖

Lillebjørn så Lillebjørn med stjernekikkert

FOTO: PRIVAT

– Det var gøy å lage stjernekikkert, skikkelig lett og veldig gøy, sier Lillebjørn Strøm Messel (8 år). Sammen med resten av flokken i Hinna speidergruppe i Vesterlen krets har han jobbet med fordypningsmerket Stjernekikker. Og de har laget en stjernekikkert som faktisk viser stjernetegnet Lillebjørn. Speiderne fikk også høre hvordan navnene på stjernebildene Lillebjørn og Storebjørn kom til. I tillegg laget de en modell av solsystemet – av frukt. ❖

FOTO: TRYM HELBOSTAD - INDRE AKERSHUS BLAD

Fra speidersjef til lensmann

– Jeg trives veldig godt her allerede, og det er en fin gjeng som jobber her, sier Håvard Djupvik. Den tidligere speidersjefen har fått jobb med tjenestedsleder – populært kalt lensmann – i Aurskog-Høland, skriver Indre Akerhus Blad. Ledererfaringen fra speideren tar han med seg i politiet, der han de siste ti årene har hatt lederstillinger.

– Det kan være litt komplisert å forklare hva speiderbevegelsen er, men det dreier seg om å utvikle mennesker til å bli selvstendige og ansvarsbevisste. Jeg bruker speiderpedagogikk i mye av det jeg driver med, og tar med meg mye ledererfaring fra min tid i speideren inn i min nye rolle i politiet, forteller han til avisa. ❖

Flytter inn på Speidersport.no

KFUK-KFUM-speiderne har nå avviklet Speiderbutikken.no, og salget av grønne speiderskjorter, merker og greier skjer nå i nettbutikken til Speider-sport AS.

– Endelig er alt samlet i én butikk for alle speidere i begge speiderforbund, sier daglig leder i Speider-sport AS, Fredrik Mørch-Johnsen. – Det kan i en periode bli litt mange ting som ligner litt for mye, slik som speidermerker og andre greier som tilhører speiderdraktene. Men gi oss litt tid, så skal vi nok klare å få alt fint på plass i hyllene.

– KFUK-KFUM-speiderne tjener royalty på sine logoprodukter, og butikken eies fortsatt av Norges speiderforbund. Fra før driver Speider-sport AS også nettbutikkene til DNT og 4H, så denne modellen er vi godt kjent med, forsikrer Fredrik. ❖

FOTO: IVER GJENDEM - SPEIDER-SPORT

Speidere fra Vestmarka krets på tur med NRK Super

Agnes, Linde, Adrian og Sigmund fra Nadderud og 1. Kolsås speidergrupper har vært på tur til Sæteren gård i Bærum sammen med NRK Super. De tente bål og ble intervjuet om det å være speider. Det kan ta flere timer å filme noe som skal bli til bare noen minutter på TV, men speiderne var tålmodige. – Det er spennende at det kommer på TV, jeg synes det var gøy å snakke foran kamera, forteller Adrian (til høyre på bildet). – Men det var utfordrende å vite hva jeg skulle si hele tiden. ❖

FOTO: CHRISTIAN SANGEREID

Speidere skal bidra til å kartlegge nedbygging av norsk natur

– Det ser ikke bra ut. Fy fader, sier Nikolai Winje, en av landets fremste eksperter på plan- og bygningsjuss. NRK har bedt ham se på noen av de 100 største kommunale sakene som handler om nedbygging av natur. Kanalen avdekket i fjor 44 000 inngrep i naturen på fem år. Områder der det var gaupe, hare og villrein, er gjort om til hytter, boliger, næringseiendom og industri, i tillegg til skoler, sykehus og alpinanlegg, ifølge NRK.

– Det utvikles nå en app som skal bidra til å få en oppdatert oversikt over nedbygd natur de siste årene. Speiderne er med og tester appen som etter planen lanseres til høsten, forteller Silje Kroken, som er seniorkonsulent for program og ledertrening i Norges speiderforbund. – Her skal alle kunne hjelpe til og bli «naturoppsynsmester». ❖

FOTO: EVA BRUNSELL

Tips oss

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til SPEIDEREN, så kanskje det havner i bladet: kk@speiding.no

Speiderne har fått seg elektrisk snøskuter

– Det gikk like bra som forventet. Fullt brukbar på dagens føre, sier Ivar Anton Nøttestad. Han er prosjektkoordinator for Speidernes beredskapsgruppe Sør-Vest. Gruppa fikk nylig en elektrisk snøskuter til bruk i Sirdal, skriver Stavanger Aftenblad. Kjøretøyet er skaffet sammen med Stavanger Turistforening, og også det lokale skianlegget skal teste løsningen. skriver Aftenbladet. Kjøpet er støttet av Sparebankstiftelsen SR-Bank.

– Folk forstyrres ikke, den er mer miljøvennlig, og dyrelivet får mer fred, sier Ivar Anton. Målet til Turistforeningen og beredskapsgruppa er å bytte ut alle de fossile snøskuterne. ❖

FOTO: IVAR SØRBØ

Bål og masse-isbading på Hvaler

På Hvaler ble åpningen av Friluftslivets år 2025 markert med bålfyring og bading, selv om det var friskt i vannet. Hvaler sjøspeidergruppe og Kjølberg MS speidergruppe hadde lagt åpningsarrangementet 18. januar til Døvika på Asmaløy, et par kilometer fra speiderforbundets leirsted Tredalen.

Det kom over 100 deltakere, og rundt halvparten av dem tok en frisk dukkert i sjøen. – forteller speider Ole Marius Langaard (16 år) fra Hvaler sjøspeidergruppe. ❖

FRILUFTSLIVETS ÅR 2025

Østfoldspeidere i nordisk cyber-4-kamp

Åtte patruljer fra Askim, Spydeberg og Trøgstad speidergrupper deltok en lørdag i januar på Nordisk Cyber 4-kamp. – De konkurrerte mot hverandre og mot patruljer fra våre nordiske vennskapsgrupper i Finland, Sverige og Danmark, forteller gruppeleder Håkon Stensland fra Askim speidergruppe. – De beste patruljene fra Norge går videre til nordisk patruljefemkamp i Finland i mai. Der møtes de fysisk, forklarer Håkon.

Vanligvis er det to patruljer som kvalifiserer seg, men i år reiser tre patruljer til femkampen. Skyggevandrerne fra Spydeberg var best, mens Bever og Ørn fra Askim kom på delt sølvplass. Her er Jerv, den tredje Askim-patruljen, under konkurransen. Vi i redaksjonen ønsker Bever, Ørn og Skyggevandrerne lykke til i Finland! ❖

FOTO: HÅKON K. STENSLAND

SPEIDERSPORT

UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914

Ryggsekkene Rook og Renn på 65 liter fra Osprey har alt du trenger for reise, leir og haik. Dette er en justerbar tursekk som du kan ha resten av livet. Gratis frakt.

Spar 25 %

Nå 1530,–

Før 2049,–

Juniorsekken Ace fra Osprey rommer 50 liter og passer perfekt for for speidere mellom 10 og 17 år. Sekken har alle funksjoner du får på storsekker til voksne. Enkel justering av rygglengde når kroppen vokser. Gratis frakt.

Spar 25 %

Nå 1530,–

Før 2049,–

Drikkeposen fra Osprey rommer 2 liter og er enkel å fylle og rengjøre.

Spar 25 %

Nå 450,–

Før 599,–

Jet 28 er en dagstursekk fra Osprey til unge eventyrere mellom 5 og 13 år som er klar til å bære sine egne greier på tur.

Spar 25 %

Nå 750,–

Før 999,–

Sportlite er en superlett dagstursekk fra Osprey på 20 liter. Perfekt til å holde orden på en drikkepose, kortstokk og jakke når du somler rundt på leirområdet. Laget av resirkulerte materialer med landsleirmotiv trykket på.

Spar 25 %

Nå 600,–

Før 799,–

SPAR 25 %
på alt fra Osprey

Tilbudet gjelder ut 18. mars 2025.

Transporter er en oppgradert versjon av den klassiske duffelbagen fra Osprey. Denne rommer hele 95 liter og gir deg masse plass til å stappe ned enda mer av de greiene du uansett ikke kommer til å bruke. Fin størrelse til voksne og andre som ikke klarer å begrense pakkingen. Stort og kjempefint landsleirmotiv trykket på lokket. Gratis frakt.

Spar 25 %

Nå 1420,–

Før 1899,–

Osprey Transporter 65 liter. Superfin størrelse til reise – ikke for stor og ikke for liten. Perfekt til speidere på leir! Gratis frakt.

Spar 25 %

Nå 1240,–

Før 1649,–

Transporter Gear Tote fra Osprey er, hva skal vi si, en veske-bag som rommer 60 liter og er stor nok til å kunne stå med føttene, tørt inne i veska når du må skifte og gjørma setter inn. Denne er smartere enn vi klarer å forklare. Gi den en sjanse!

Spar 25 %

Nå 790,–

Før 1049,–

SPEIDERSPORT
UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914

TEKST: KIRVIL KAASA ETTER EN IDÉ FRA SPEIDERBASEN
FOTO: ÅSNE GRAVER OG KIRVIL KAASA

PÅ JAKT ETTER ORD OG EGG

TIPS:
Legg en liten stein oppå lappen hvis den ikke kan festes med hyssing, slik at den ikke blåser bort.

DERE TRENGER:

- Tegneark, helst fargeark
- Tusj, helst vannfast, med tykk strek
- Blyant/penn og noe å notere på
- Hyssing til å feste lappene med

Bli med på ordjakt! Belønningen er populær hos både små og store: Et påskeegg med noe godt i.
Ordjakt er en morsom lek som kan brukes til å finne påskeegget eller en skatt. Leken går ut på å lete etter og sette sammen ord som er «gjemt» ute i naturen til én setning, eller bokstaver til et ord. Løsningen røper hvor påskeegget er å finne, for eksempel «Let i treet ved den store steinen.»

Ordjakten kan være lett eller vanskelig. Bilder kan brukes i stedet for ord. Det er gøy å gjennomføre ordjakten som en laglek, med noen på hvert lag.

SLIK GJØR DERE:

To eller flere lag leter etter ett og ett ord, bokstaver eller bilder som finnes på hver sin lapp og er plassert på forskjellige steder ute. Lagene får vite hvor mange lapper de leter etter. Hver lapp må være synlig for den som bruker øynene godt: På en busk, et trappetrinn, en stubbe eller liknende. Er det flere påskeegg som er gjemt på hvert sitt sted, kan dere ha for eksempel gule lapper til ett lag og røde til et annet. Hvert lag får beskjed

Alle lappene er funnet. Nå er det om å gjøre å sette dem sammen i riktig rekkefølge.

Hvor er påskeegg-skatten gjemt?

Små, men godt synlige lapper er lurt.

Pass på at lappene ikke henger høyere enn at de laveste deltakerne rekker opp til dem.

TIPS:
Ordjakt passer selvfølgelig hele året! Hva med å bruke den som aktivitet under Speideraksjonen? Deltakerne kan støtte aksjonen som takk for at de får delta.

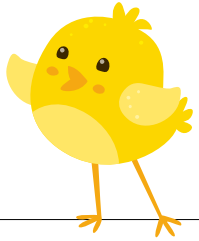
om hvilken farge de skal jakte på. Alle på ett lag går sammen. Det er ikke om å gjøre å bli fort ferdig.

Lagene skriver ned ordene eller bokstavene underveis, eller tar med lappene etter hvert som de finner dem. Å ta med lappene gjør det lettest når laget skal pusle sammen løsningen. Hvis det er mange lag med, kan det enkleste være at lagene har med skrivesaker og noterer underveis. ❖

God påskejakt!

Vi fant egget! Små skattejegere får til mye når de samarbeider.

SPORLØS FERDSEL:
Husk å samle inn alle lappene etterpå, slik at det på speidervis bare ligger igjen to ting etter jakten: En takk og ingenting!

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** TINA CECILIE GJERSVIK ANTONSEN

Mål:
S-12, 13, 14 V-12

Verden og vi

Småspeiderne fra 3. Eidsvoll speidergruppe syntes det beste med Speideraksjonen var å samle inn penger.

FOR Å TA MERKET SKAL DERE:

1. Se på et verdenskart og pek ut 1–2 land fra hver verdensdel.
2. Velg et land, for eksempel et av landene Norges speiderforbund har samarbeidet med.
   Bli bedre kjent med dette landet, for eksempel gjennom sanger, leker, eventyr, språk eller flagget.
3. Finn ut forskjellen mellom hverdagen hos folk i et fattig og et rikt land.
4. Delta i Speideraksjonen eller en annen innsamlingsaksjon sammen med resten av flokken. Lær om hva dere samler inn penger til og hvorfor. ❖

Hvordan har barn og ungdommer i andre land det? Hva liker de å leke, og hvordan ser flagget deres ut?
Dette er bare litt av det du kan få vite mer om når flokken jobber med å ta merket Verden og vi. Det finnes nesten 200 land i verden, og mange av dem er veldig langt unna Norge. Når vi går og legger oss om kvelden, er det dag på den andre siden av jordkloden. I noen av dem er det krig. Hvordan er det å leve i et land der mange ikke har nok mat, rent vann eller et trygt sted å bo? Hva tenker barn og ungdommer som ikke får gå på skole om det? Og hva kan vi speidere gjøre for å hjelpe?

Når du jobber med å ta Verden og vi-merket, kan du få vite litt mer om alt dette.

LEDERTIPS

Tina Cecilie Gjersvik Antonsen, Nes-Årnes speidergruppe:

– Jeg var flokkleder i 3. Eidsvoll speidergruppe i flere år. Der tok vi Verden og vi-merket på våren i tilknytning til Speideraksjonen. Vi viste verdenskart, snakka om landene pengene går til, hadde postløype med innhold om Speideraksjonen og ulike begreper knytta til flyktninger, med tilhørende Kahoot. Vi har laga plakater og øvd på å fortelle om hva pengene går til. Høydepunktet var å samle inn penger.

BLI MED OG LEK!

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** BIRDY - BIRGITTE HENEIDE/ RÆLINGEN SPEIDERGRUPPE

Mål: K-1

Ku og fjøs

Til denne møøørsomme leken trengs det ikke noe utstyr, men det er lurt å være ganske mange, minst ti, helst flere.

SLIK GJØR DERE:

Alle stiller seg opp i en ring, og én står i midten. Tre og tre av de som står rundt går sammen. To og to av dem skal bygge fjøs. De stiller seg opp med ansiktene mot hverandre og holder hverandre i hendene. Armene er «taket» på fjøset. På bakken, under taket på hvert fjøs, skal den tredje sitte og være ku, som på bildet til høyre.

Nå begynner leken:

Den som står i midten skal rope enten Ku, Fjøs eller Ku og fjøs.
Roper hen **Ku,** må alle kuene ut og finne seg et nytt fjøs å sitte i. Men den som ropte må også være kjapp og prøve å komme seg inn i et fjøs!

Flokken i Rælingen speidergruppe leker på et møte om førstehjelp..

Den som står igjen uten fjøs nå, stiller seg i midten og er den neste som skal rope og prøve å finne seg et fjøs. Det er plass til bare én ku i hvert fjøs. Roper personen i midten **Fjøs**, må alle som er fjøs bytte partner og finne ei ny ku å stå over, mens kuene sitter stille. Den som ropte skal prøve å bygge fjøs med en som står alene, og den som til slutt ikke har noe partner, er den neste til å rope.

Roper personen i midten **Ku og fjøs,** skal alle som er fjøs finne seg en ny partner å bygge fjøs med, og kuene må flytte på seg og finne et nytt fjøs hver. Men nå kan også de som var kuer bli til fjøs, og motsatt! Og igjen, den som står igjen alene, stiller seg i midten for en ny runde.

Lekens varighet:

Så lenge dere har lyst. I starten blir det lett kaos, men prøv igjen! ❖

Kilde: Speiderbasen

PATRULJEDYRET

TEKST: CHRISTIAN SANGEREID I **FOTO:** NATURFOTOGRAF ROGER BRENDHAGEN

Mål:
S-6

En liten RÅTASS

Det er ikke mange patruljer som heter Snømus. Egentlig er det litt rart, for dette søte lille dyret er faktisk en råtass. Snømusa er verdens minste rovpattedyr.

Her er snømusa i vinterdrakt godt synlig, men mot den hvite snøen er den vanskelig å oppdage.

FAKTA OM SNØMUS

Latinsk navn: Mustela nivalis

Familie: Mårfamilien, i slekt med ilder og røyskatt

Lengde: 13–20 cm (med halen)

Vekt: Hunn: 20–40 gram. Hann: 40–100 gram

Levetid: Normalt 1–2 år

Reproduksjon: Kjønnsmoden etter 3–4 måneder. Hunnen er drektig (gravid) i 40 dager og føder normalt 4–6 unger 1–2 ganger i året.

Mat: Favoritten er mus. Er det lite mus, kan snømusa spise egg, fugleunger, insekter, frosk og meitemark.

Trusler: Matmangel, rovfugler, rev og røyskatt

Rødlistestatus: Livskraftig

FORM OG FARGE

Noen snømus er små, andre større, men en voksen hann veier omtrent like mye som et mellomstort hønseegg. Fra snute til haletipp er den like lang som den korteste siden på et A4-ark. Den likner på en liten røyskatt, med lang, slank kropp og korte bein. Vinterpelsen er helt hvit, sommerpelsen er lysebrun med hvit mage. Hvis du lurer på om du ser en røyskattunge eller snømus, prøv å se på halen: Snømusas hale er kortere. Den mangler også den svarte dusken på haletippen som røyskatten har.

OVER ALT

Snømus lever over hele Norge. Den finnes fra kysten og til høyt opp på fjellet. Snømusa liker seg i all slags natur; fra tett skog til åpne sletter og fjell. Den blir mindre og mindre jo lengre nord den bor. På den måten skiller snømusa seg ut fra de fleste andre dyr, som blir større desto lengre nord de lever. Favorittstedene er gamle gårder og forlatte hus. Der gjemmer snømusa seg i steingjerder og under bygninger. Det er fint å ha små trange steder å smette unna på når man blir jaktet på av rovfugler, rev eller røyskatt.

MATLYST

En snømus må jo også spise. Den kan faktisk ikke overleve en hel dag uten mat. Favoritten er mus. Én liten mus er nok til både fire og fem måltider for en snømus! Hvis den ikke spiser opp alt, gjemmer den resten rett ved bolet (= huset til snømusa). Det blir niste til neste gang snømusa blir sulten. Hvis den ikke fanger mus, spiser den både fugleunger, fugleegg, insekter, frosk og meitemark.

HUS MED PELSVEGGER

Snømusa bygger huset sitt i et hulrom i en mur, i en gammel vedstabel, under et hus eller i bakken. Bolet er kuleformet, som en hule. Snømusa bruker hår fra mus den har tatt til å dekke innsiden av bolet med. Det blir godt og varmt med pels på vegger, gulv og tak!

Allerede når snømusa er 3–4 måneder gammel kan den få sine første unger. Snømusa går drektig (= gravid) i litt over en måned før 4–6 unger blir født. Noen ganger kan den få flere unger i ett kull (= alle ungene én snømus får på én gang). Etter seks uker er ungene store nok til å klare seg selv. I gode år, når det er mye mus å jakte på, kan en snømushunn få unger to ganger. Til sammen kan det bli så mange som 25 unger på ett år! ❖

HODEBRY & VITSER

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** REIDUN HAGIR BILSTAD

Finn ordet!

Skriv alle ordene vi er ute etter bortover (vannrett), én bokstav i hver rute.
Da får du løsningsordet nedover (loddrett) i de grønne rutene.
Det er en ting som kan være smart å ha med på noen turer.
Løsningen finner du på side 53.

Pålegg som er laget av melk

Barnet til høna

Har vi på føttene

Dyr som liker nøtter

Lite sjødyr som mange liker å spise

Fester vi teltet til bakken med

Rund frukt som vokser på trær

Er tannkremen i

Navn på blid sjokolade

Til å grave i bakken med

Gøy for mange speidere om sommeren

HODEBRY

TEKST: KIRVIL KAASA I **ILLUSTRASJON:** FLU HARTBERG

Liffen drømmer ...

... men kanskje er det en skummel drøm han har? I hvert fall drømmer han om noen rare dyr som er satt sammen av flere andre dyr. Hvilke dyr og fugler kjenner du igjen?
Løsningen finner du på side 53.

TEKST: ASTRID SKJÆVELAND JØSSING, HEDDA LARSEN NATVIG OG INGEBJØRG ULRIKSEN I **FOTO:** HILDE SUSAN OLAISEN

Mål: K-7, 8

Knivmakerne fra Charlottenlund

Gjennom 2024 har troppen til Charlottenlund speidergruppe jobbet med å lage hver sin kniv. Her forteller patruljeførerne Astrid, Hedda og Ingebjørg, alle 14 år gamle, hvordan de gjorde det.

Vi i Charlottenlund speidergruppe har jobbet med å lage vår egen kniv i snart et år. Det har vært en interessant opplevelse. Det var spennende fordi vi fikk gjøre noe litt utenom det vanlige. Nå får dere vite hvordan vi i Charlottenlund speidergruppe har gjort det!

Vi patruljeførere begynner året med et møte hvor vi planlegger aktiviteter og turer for året. Temaet blir valgt avhengig av programmerket vi skal jobbe med. Vi hadde veldig lyst til å være kreative og syntes at «Kniv- og øksmerket» var veldig spennende.

Det startet med at lederne gikk gjennom hvordan vi skulle gjennomføre prosjektet. Vi fikk en trebit hver som vi skulle spikke og pusse helt til den hadde den formen vi ville ha. Da alle var ferdige med å lage sitt knivskaft (noe som tok sin tid), så tok en av speiderlederne våre dem med hjem og borret hull til knivbladet. På det neste møtet måtte vi pusse hullet, teste om knivbladet passet til hullet og justere. Så limte vi knivbladet til skaftet. Deretter pusset vi av

Hedda, Ingebjørg og Astrid spikker til knivskaftet.

Ivrige speidere spikker, pusser og filer knivskaftet til god passform i hånda. Fra venstre , Christian, Emil, Hans Henrik, Håvard, Leu, speiderlederassistent Anna, Martin og Linus.

limet som kom på utsiden. Da vi følte oss ferdige, fortsatte vi å pusse skaftet til kniven var perfekt.

VIKTIG Å VÆRE ENIGE

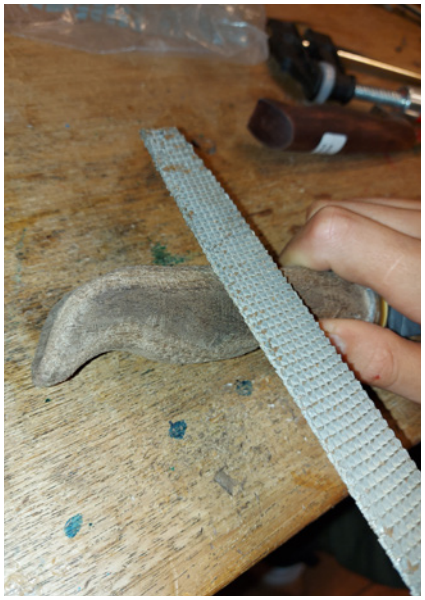
Noen syntes dette var veldig gøy og spennende, mens andre syntes det var krevende og at det tok lang tid. Hvis man skal gjøre dette, må man være enige om at det er et gøy prosjekt. Hvis mange synes det er uinteressant, så dukker de ikke opp på møtene, noe som kan føre til at de slutter i speideren. Vi syntes det var morsomt å jobbe med det her fordi man får være sosial mens man jobber med kniven.

Vi holdt ikke på med dette på hvert eneste møte, og det var nok litt av grunnen til at det tok så lang tid. Vi holdt på rundt en til to ganger i måneden, så det ble litt variasjon. Å lage sin egen kniv er en del av «Kniv- og øksmerket». Alle de andre kravene passer perfekt å gjøre på en speidertur.

Alt i alt har det vært et fint prosjekt. Vi har hatt det gøy og lært masse. Vi anbefaler alle speidergrupper å prøve seg på «Kniv- og øksmerket» fordi det er lærerikt og gøy. Det koster kanskje en del penger, men er helt klart verdt det. Det tok oss rundt et år å bli ferdig, noe som var fint fordi da fikk vi litt andre aktiviteter, men også fylt inn årsplanen.

Når vi er ferdige med knivene våre skal vi jobbe med å lage slire. Vi har planlagt å bruke lær og synåler til dette. Enda en praktisk og kreativ oppgave hvor vi kan oppnå «Skinnmerket». ❖

Gjort noe dere vil fortelle SPEIDEREN om? Send en e-post til kk@speiding.no.

Det ligger mye arbeid bak en god kniv, men så gøy det er å få det til!

Knivene på forskjellige stadier i prosessen. Å beskytte knivbladet med solid teip er viktig under arbeidet for å hindre kuttskader.

TEKST OG FOTO: EMIL BRISKELUND

Mål: F-1, 4, K-7

Middelhavs-suppe

På fine vinterturer er det digg med varm og enkel mat. Her får du oppskriften på en suppe som lett slår an!

Oppskriften er inspirert av
Opplysningskontoret for melk og meieriprodukter

TIL EN PATRULJE PÅ FIRE SPEIDERE TRENGER DU:

1 løk
1 båt hvitløk
2 gulrøtter
2 stilker med stangselleri
1 spiseskje smør
1 grønn squash
1 til 2 bokser hermetiske bønner (for eksempel kidneybønner)
1 boks hakkede tomater
Litt oregano og basilikum
Litt salt og pepper
2 spiseskjeer olivenolje
2 spiseskjeer creme fraiche
vann og buljongterninger (grønnsakbuljong) til
1 liter utblandet buljong

Server gjerne med mer creme fraiche, olivenolje og godt brød.

SLIK GJØR DU

1. Finhakk løk og hvitløk. Skjær gulrot og squash i biter og stangselleri i tynne skiver.
2. Smelt smøret i kjelen på middels varme. Ha i hvitløk, løk, gulrot og stangselleri. La det surre i 5 minutter og rør lett i kjelen underveis.
3. Tilsett hakkede tomater og grønn-saksbuljong. La suppen få et oppkok før du reduserer varmen. Suppen skal småkoke til sellerien og gulrøttene er knapt møre.
4. Tilsett deretter squash, bønner og krydder. La suppen få et oppkok igjen og reduser varmen.
5. Smak til med salt og pepper, og nyt et godt og varmende måltid!

Kokkens mening:

– Suppa har en fyldig og sterk tomatsmak som varmer godt. Med mye og varierte grønnsaker og bønner er dette en skikkelig mettende suppe. Jeg anbefaler denne på tur!

Speiderkokken

TIPS OG TRIKS

- Ha vannet i en flaske, pakk den inn i varmt tøy, slik at vannet ikke fryser like lett, eller bruk en termos.
- Vil dere gjøre matlagingen utendørs enklere kutt opp grønnsakene hjemme.
- Lag gjerne mye suppe når du er i gang, slik at du kan varme opp rester på et senere tidspunkt.
- Bruk lokk, da går det mye raskere å koke opp maten.

SPEIDERKOKKEN ANBEFALER DETTE UTSTYRET:

- En varmekilde, slik som primus eller bål
- En stor kjele, helst med lokk
- En sleiv til å røre og servere med
- En stor kopp eller dyp tallerken å spise av, og en skje å spise med

TEKST: KSENIA SAZONOVA I **ILLUSTRASJONSFOTO:** THOMAS MARKENTO ANDRESEN

Trengre du hjelp til bedre patruljemøter? Prøv noen av tipsene under (og kanskje noen Seigmenn ...).

Fra utfordring til mulighet

Mål: K-13, V-9

Her er sju smarte **tips til morsommere patruljemøter** og bedre miljø i patruljen.

Noe av det patruljeførere grubler mest på er hvordan de skal få de andre i patruljen til å høre etter og å bli med på det dere skal gjøre. Her er sju tips til hvordan du og assistenten din kan snu på dette, slik at møter og turer blir morsommere og samholdet i patruljen blir bedre.

Jobb jevnlig med samholdet og respekten i patruljen. Lek samarbeidsleker og løs oppgaver sammen: Lag et patruljesærpreg, for eksempel et patruljebanner, et patruljerop, en patruljelue, et vennskapsarmbånd eller liknende.

Bruk en snakkeball. Når dere snakker om ting på et patruljemøte, prøv å bruke en «snakkeball» eller «snakkepinne». Ideen er at bare den som holder snakkeballen, får snakke. Bruk en vanlig ball eller pinne, eller lag en sammen. Husk at det krever øvelse å bli vant til å bruke den.

Bruk fantasien. Vær kreativ når du snakker om temaet og oppgaven for møtet. Ikke bruk lange forklaringer. Kom raskt fram til den praktiske delen. For at speiderne skal bli nysgjerrige, gjem beskrivelsen av aktiviteten i en konvolutt et sted i nærheten, eller «pakk» aktiviteten inn i en lek eller postløype.

Vær ute. Uteaktiviteter gir større muligheter for å røre på seg. Det kan være lurt hvis det er mye uro i patruljen. Mange barn blir fort slitne av å sitte stille. Bytt mellom å være i ro og å være aktive. Prøv å være ute hele eller en del av møtet. Husk å si fra til alle om at dere skal være ute, så de har klær og sko til det!

Ta en hyggelig pause. Ta en kakao- eller saftpause mellom aktivitetene. Mens dere koser dere med det, kan du gi beskjeder og også si til speiderne dine hva du synes de er gode til.

Jobb i mindre grupper. Noen ganger kan det hjelpe å dele patruljen inn i to–tre par eller små grupper for å jobbe med oppgaver.

Del på ansvaret. La noen andre ta ansvar for noen aktiviteter på møtet. Kanskje finner du ut at de som er urolige er ganske flinke til å finne på ting eller lede en aktivitet.

Gjennomfør et felles planleggingsmøte i patruljen for de neste 3–4 møtene. Lag en oversikt over de viktigste aktivitetene dere skal ha. Fordel ansvaret for dem. Slik får alle i patruljen være med og bestemme og blir mer engasjerte i det som skjer på møtene. Følg opp dem som skal ha ansvar for en aktivitet før møtet for å forsikre deg om at de har forberedt seg. Ha noen aktiviteter i reserve, hvis ikke alt går som planlagt. Lykke til! ❖

PEFFENS HJØRNE

– gir deg svar på mye av det du lurer på som peff. Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** KJETIL DAHL

Skinn

Mennesker har laget ting av skinn og lær fra dyr i tusenvis av år. Har du ikke prøvd før? Det er ikke så vanskelig som du kanskje tror.

Det som er tykt og stivt kaller vi lær, mens det som er tynt, kaller vi skinn. Av lær kan du for eksempel lage slire til kniv og øks, nøkkelringer, pennal og belter, mens av skinn kan du lage patruljebanner, vesker, pose med snøring, sitteunderlag eller skjerfknute. Kanskje patruljen kan lage noe til å ha med på landsleiren i sommer? Mye av det fineste materialet finner du ved å gjenbruke skinn og lær fra gamle klær, sko eller vesker.

NYTTIG UTSTYR:

- Noe å skjære eller kutte med, som kniv eller en skinnsaks.
- Noe å skjære på, for eksempel en god skjærematte.
- Noe å lage hull med, for eksempel en syl eller en hulltang.
- Hvis du skal sy: Skinnåler og vokset lintråd. Lintråd finnes i ulike farger, for eksempel hos Panduro.

1. Gulseth-speidernes flotte øksefutteraler av lær. Foto: Finn Erik Loftsgarden.

SMARTE TIPS:

1. Finn en oppskrift dere kan bruke, for eksempel på YouTube eller i bøker (sjekk ut biblioteket).
2. Bruk tid på å finne gode skinnmaterialer. Kanskje har du en gammel skinnveske eller noe annet du kan bruke? Loppemarkeder kan også være en skattkiste for den som vil gjenbruke skinn og lær. Hos lærforhandlere kan du få kjøpt restebiter av skinn og lær.
3. Ta mål av utstyr av skinn og lær du har fra før som passer, og kontroller mot oppskriften.
4. Sjekk målene før du klipper eller skjærer.
5. Står du fast, få noen med erfaring til å hjelpe deg, for eksempel en skomaker, seilmaker eller skredder. ❖

Kilder: KFUK-KFUM-speidernes aktivitetsbank og gyldendal.no.

SLIK TAR DU MERKET:

1. Lær deg minst to forskjellige måter å sy i skinn på.
2. Forklar hvordan skinn skal behandles og vedlikeholdes.
3. Lag en knivslire i skinn.
4. Lær deg å prege og vis denne teknikken på sliren du har laget.
5. Lag noe man kan bruke, som banner, sangboktrekk eller liknende av skinn.

Mål: K-8, 9, S-8

Patruljen Rev fra 2. Gjerpen speidergruppe lager et fint banner av skinn sammen.

Bli SPEIDEREN-journalist

VIL DU BLI MED I REDAKSJONEN VÅR?

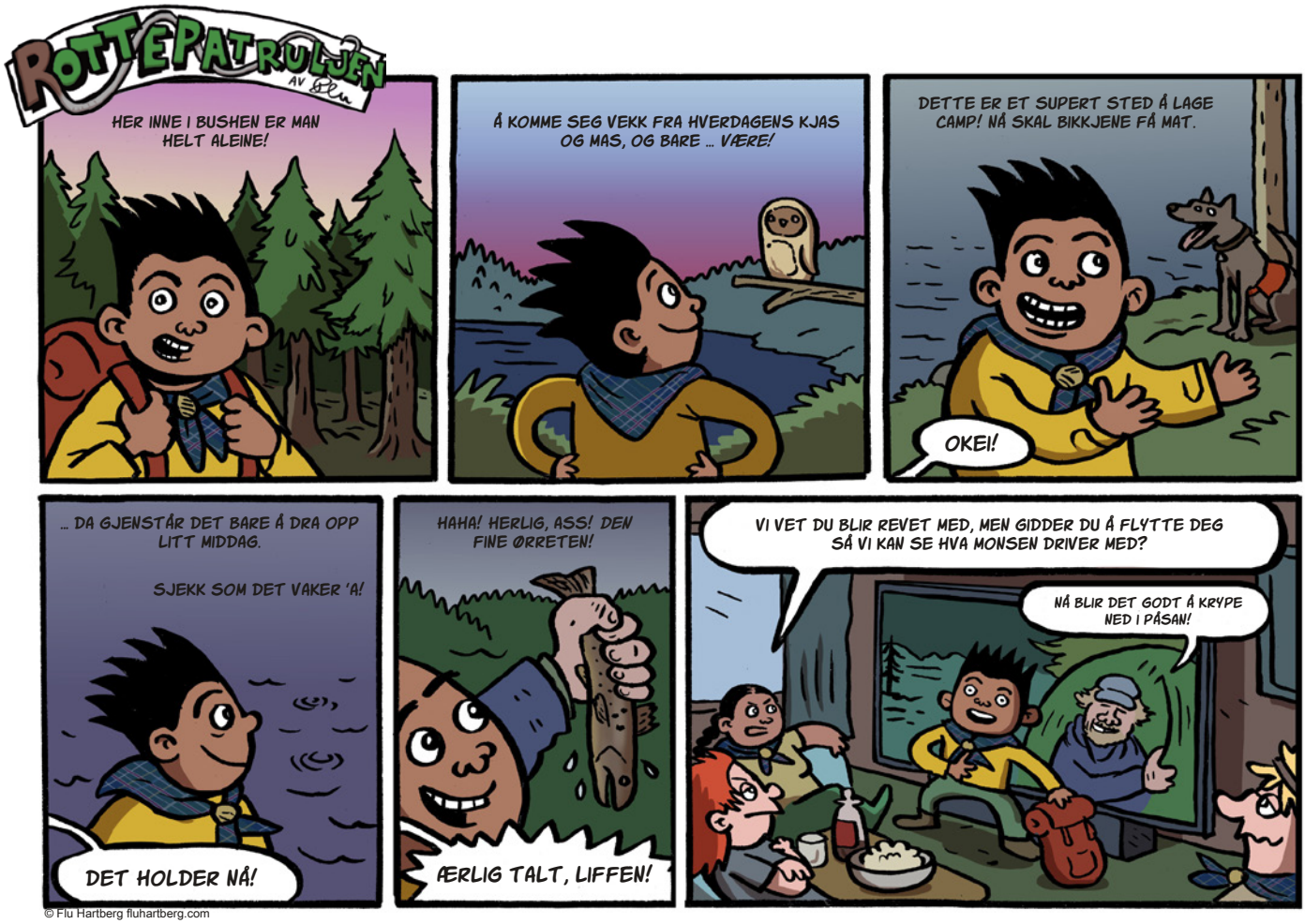
- Du er speider (minst 15 år) eller rover.
- Du liker å skrive / ta bilder og vil lage innhold til SPEIDEREN.
- Det er en fordel om du er kreativ og vil bidra til å inspirere speidere med gode, morsomme forslag til aktiviteter, smarte tips og annet innhold.

Du får også morsomme opplevelser, og redaksjonen har sitt eget merke. Ring eller skriv til redaktør Kirvil hvis du tenker at dette kunne vært gøy å prøve!

940 85 890 / kk@speiding.no

FOTO: EDDIE INGEBRIGTSEN

© Flu Hartberg fluhartberg.com

SPEIDERAKSJONEN 2025

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** MADS ANKARSTRAND

NRC
FLYKTNINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

Fordi vi bryr oss om barn og unge i Ukraina

Pengene fra Speideraksjonen går i år til Flyktninghjelpens utdanningsprosjekter for ungdom på flukt i krigsrammede Ukraina. Sammen gir vi Anastasiia (16) og Dymytrii (18) og mange andre ungdommer håp og en lysere hverdag. Bli med på Speideraksjonen og gjør verden bedre! 🌍💙

Les mer på de neste sidene.

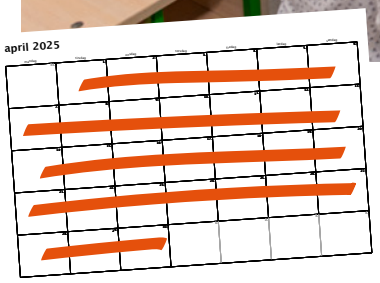
SPEIDERAKSJONEN 2025

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** FILIPPO MANCINI - NRC I **ILLUSTRASJON:** KSENIA SAZONOVA

Dette er Speideraksjonen

Flyktninghjelpen gir skoletilbud til flere tusen barn og ungdommer fra krigsområder i Ukraina. Her er det skoletime i et bomberom. Ser du at barna har broderte skjorter, vyshyvanka, på seg?

Speideraksjonen er en årlig innsamlingsaksjon i april, der speidere over hele Norge samler inn penger for å hjelpe mennesker på flukt. Norges speiderforbund samarbeider med Flyktninghjelpen for å støtte barn og ungdommer som har måttet flykte fra hjemmene sine på grunn av krig eller katastrofer. Det gode samarbeidet har vart i mer enn 20 år!

HÅP FOR EN FREMTID I UKRAINA

I år samler vi inn penger for at ungdommer fra krigsområder i Ukraina skal få en litt lettere hverdag, bli beredt til å ta ansvar for seg selv og få et håp for fremtiden.

UKRAINERE PÅ FLUKT

Ukraina er et stort land i Europa som ligger mellom Russland og flere andre land som Polen og Romania. For fire år siden bodde det mer enn 40 millioner mennesker i Ukraina. Siden da har over syv millioner flyktet til andre land. Mange av dem som ennå bor i Ukraina har flyktet til andre deler av landet.

Krigen i Ukraina startet allerede i 2014, da Russland tok kontroll over Krym-halvøya og støttet krigere i Øst-Ukraina. I februar 2022 ble krigen mye større, fordi Russland angrep flere deler av landet. Siden da har mange mistet livet, og mange steder i Ukraina har blitt ødelagt av krigshandlinger.

Russiske bombeangrep har gjort livet forferdelig krevende for befolkningen. Folk har mistet hjemmene sine, og det er vanskelig å klare seg uten rent vann, varme, helsehjelp, lys og trygge veier. Mange av dem som er på flukt er barn og ungdommer. De har reist fra både venner og skolen sin.

FLYKTNINGHJELPENS ARBEID FOR UNGDOM I UKRAINA

› Skoler og universiteter i krigsområder blir stadig oftere ødelagt. I nesten alle land der Flyktninghjelpen er til stede driver de også utdanning for barn og ungdom.

› Skole og utdanning er helt avgjørende for barn og ungdom berørt av krig. I 2024 støttet Flyktninghjelpen 32 402 elever og lærere i Ukraina med trygge læringsmuligheter.

› Fire av fem unge i Ukraina sier at de er direkte påvirket av krigen.

› I 2024 måtte mange innbyggere evakueres fra Donetsk, Sumy og Kharkiv på grunn av kamper. Minst 3,6 millioner ukrainere er fortsatt på flukt i eget land i 2025.

› Unge som har flyktet fra krigsområdene trenger å få gå på skole og ha trygge steder å være. Flyktninghjelpen hjelper til med dette, blant annet gjennom ukrainske ungdomssentre (se neste oppslag).

› Ungdommene får muligheten til å delta i aktiviteter, lære nye ferdigheter og få støtte til å takle vanskelige opplevelser.

GJØR UNGDOM BEREDT

På ungdomssentrene i Ukraina får ungdommene tilbud om forskjellige kurs, veiledning og morsomme aktiviteter. I 2025 har Flyktninghjelpen som mål at tilbudet til ungdommene skal bli enda mer inkluderende, at alle ungdommer, uansett bakgrunn, føler seg velkomne der.

Mange ungdommer sliter med å finne jobb på grunn av lav selvtillit og lite erfaring. Flyktninghjelpens kurs på ungdomssentrene kan hjelpe dem med å øve på ferdigheter som problemløsning, samarbeid, og jobbintervjuer. Dette gir ungdommene bedre sjanser til å lykkes i fremtiden. ❖

OM SPEIDERAKSJONENS MERKE 2025

Alle som er med på Speideraksjonen kan gå med merket på speiderskjerfet sitt. Mange speidere synes det er gøy å samle dem på skjerfet sitt og få ett nytt aksjonsmerke hvert år.

I år har Speideraksjonens merke et blått stjernemønster som kanskje minner om stjernene på strikkevotter eller en norsk ullgenser. Hun som har tegnet merket er fra Ukraina. Mønsteret er inspirert av vyshyvanka, de ukrainske skjortene med fine broderier i mange farger, slik barna på bildet på side 24 har på seg.

Den tredje torsdagen i mai er «vyshyvanka-dagen», som i år er 15. mai. Kanskje ser du noen med vyshyvanka på 17. mai også? Da kan du tenke på at Ukrainas president Volodymyr Zelenskyj drømmer om at folk i Ukraina skal feire nasjonaldagen sin på samme måte, når landet er fritt igjen.

TEKST OG FOTO: FLYKTNINGHJELPEN I UKRAINA

Bli kjent med to ungdommer i Ukraina

Anastasiia (16) og Dymytrii (18) har flyktet fra byen Shostka, nordøst i Ukraina. Der har det vært harde kamper mellom russiske og ukrainske styrker. Begge deltar på Flyktninghjelpens opplæringstilbud.

Hei, Dymytrii, fortell speiderne i Norge litt om deg selv. Har du en hobby?
– Hei! Hobbyen min er å spille instrumenter. Jeg liker også å opptre, spille teater, og framføre sketsjer og forestillinger.

Hva liker du å gjøre når du henger med vennene dine?
– Vi pleier vi å gjøre mange ting. Før kjørte jeg motorsykkel, og jeg håper å få meg en motorsykkel igjen en dag. Vi drar på camping, og griller pølser eller kjøtt over bål. Noen ganger griller vi marshmallows som blir myke og smaker utrolig godt!

Har du noen søsken?
– Ja, jeg har en yngre bror som heter Oleksandr, han er fem år.

Hva med kjæledyr?
– Jeg har en hamster.

Dymytrii oppfordrer norske speidere til å være aktive og mye ute.

Hvis du kunne reise hvor som helst, hvor ville du dra og hvorfor?
– For meg finnes det to typer ferier: fjell eller hav. Hvis det er havet, kanskje Thailand. Jeg kunne også tenkt meg en ferie i Egypt, der jeg kan kjøre firehjuling, være nær havet, utforske kulturen og lære mer om den.

Vil du lese om prosjektet «La oss starte» som Anastasiia og Dymytrii har deltatt på, se sidene 28 og 29.

Hvordan har det å være med i prosjektet påvirket livet ditt?
– Gjennom opplæringen har jeg fått verdifull informasjon som ellers ikke er lett å finne i hverdagen. Entreprenører fra både min by og større byer deltok og delte erfaringene sine fra det å starte egne virksomheter. Jeg har lært mange viktige detaljer fra dem.

Hva vil du si til speiderne i Norge?
– Jeg vil oppmuntre dere til å tilbringe mye tid utendørs, leke med venner, sykle, stå på snowboard eller kjøre motorsykkel – hva enn dere liker best. Etter min mening er det viktigste å ikke bli sittende inne, men være aktiv, ikke bare på internett, men også i samfunnet.

– Gi aldri opp, og ikke vær redd, sier Anastasiia.

Hei Anastasiia, fortell litt om deg selv, hva liker du å gjøre når du er sammen med venner?
– Om sommeren drar vi ofte på camping ved elver. Vi spiller spill og har det gøy.

Har du noen hobbyer?
– Jeg har mange hobbyer. Jeg liker å lage mat, tegne og lage ting med hendene, som håndverk. Jeg elsker også å reise og oppdage nye steder.

Så spennende, du har mange interessante hobbyer. Har du kjæledyr?
– Ja, jeg har en liten hund som heter Veliur. Han reiser med oss til forskjellige land og rundt omkring i Ukraina. Han blir med oss på camping også.

Så du liker camping og aktiviteter utendørs?
– Ja, det stemmer! Jeg liker å dra på camping ved elver med familie og venner. Vi drar også til sjøen. Jeg hadde en plan om å gjøære det med familien min, men akkurat nå er det ikke mulig.

Det forstår jeg. Kan du fortelle hva slags musikk du liker best?
– Jeg hører på all slags musikk, men helst engelsk musikk og artister.

Har du søsken?
– Jeg har en søster som heter Katia, hun blir snart 12 år. Jeg har også mange søskenbarn og tremenninger.

Hvis du kunne reise hvor som helst i verden nå, hvor ville du dra, og hvorfor?
– Jeg vil reise overalt! Å oppleve forskjellige kulturer er veldig inspirerende og interessant.

Haha, forstår. Har du en helt eller noen som inspirerer deg?
– Familien min og nære venner inspirerer meg mest. De støtter og motiverer meg alltid.

Hvordan har det å være med i dette ungdomsprosjektet hjulpet deg?
– Prosjektet har gitt meg ny kunnskap og erfaringer som vil være nyttige resten av livet.
Jeg har mange ambisjoner og drømmer. Jeg håper å starte et prosjekt eller åpne noe i fremtiden, og jeg tror jeg vil bruke kunnskapen da.

Har du en beskjed til speiderne i Norge?
– For å nå målene dine: Gi aldri opp og vær ikke redd for noe. Frykt kan holde deg tilbake, så du må overvinne den og følge drømmene dine. ❖

TEKST OG FOTO: FLYKTNINGHJELPEN I UKRAINA

Hva har sjakkekspert Torstein Bae med Speideraksjonen å gjøre?
Føl g med på Instagram og Facebook framover, så får du vite mer, for det blir gøy!

– Smilene deres motiverer meg!

Mariia (28) og Vladyslav (20) jobber med utdanning for Flyktninghjelpen i Ukraina. Her forteller de om arbeidet sitt og hvor inspirerende de synes det er.

Hei Mariia og Vladyslav, kan dere fortelle om hvorfor dere jobber med dette?
Mariia: – Jeg blir motivert og får energi av å jobbe med ungdom. Da krigen eskalerte, begynte jeg å jobbe med barn og unge. De inspirerer meg utrolig mye! Når du jobber med unge, får du lyst til å gjøre noe positivt og meningsfylt. Energien de gir tilbake er så givende.

Vladyslav: – Jeg tror at ungdommen i Ukraina er fremtidens håp. Vi må gi dem så mange muligheter vi bare kan til å utvikle seg og oppdage hvem de er.

Hvordan er det å jobbe med ungdom?
Mariia: – Det kan være utfordrende. Det krever mye forberedelse og stor innsats. Men når du klarer å skape en vennlig og trygg atmosfære, er det virkelig verdt det. De blir vennene dine, gir deg energi og løfter deg opp følelsesmessig. Da vil du fortsette og gjøre enda mer.

Hvordan påvirker Flyktninghjelpens prosjekter ungdommene som deltar?
Mariia: – De hjelper ungdommene med å forme personligheten sin og utvikle ferdigheter. Etter flere år med hjemmeskole og digital undervisning, hjelper det dem med å koble seg på verden igjen. De begynner å snakke med hverandre, danne grupper og utvikle ideer som er nyttige for dem selv og for samfunnet.

Flyktninghjelpens Mariia og Vladyslav sammen med Dymytrii på et av ungdomssentrene i Ukraina.

Er det noen situasjoner eller historier som har gjort ekstra inntrykk?
Vladyslav: – Ja, en gutt som deltok i "Startui Vlasnu Spravu" (på norsk: "La oss starte vår egen bedrift"). Han studerte landbruk og ville starte sin egen gårdsbedrift. Han visste akkurat hva han trengte å lære og var veldig målbevisst. Det imponerte meg! Mange tror at unge som studerer praktiske fag ikke har store ambisjoner, men denne gutten viste at det ikke stemmer.

Hva har arbeidet med prosjektet ellers gitt deg, Vladyslav?
– Først og fremst positive følelser. Da jeg møtte ungdommene, så jeg hvor glade de var for å se meg, og de var åpne med meg. De setter stor pris på mulighetene. Selv om jeg kom utenfra, var de åpne og høflige. De så på oss fra Flyktninghjelpen som mer enn bare noen som ga dem muligheter – vi ble venner. Jo flere sjanser vi gir dem, desto mer åpner de seg, og da kan vi forstå dem bedre.

Er det noe spesielt prosjektet har gitt deg, Mariia?
Mariia: – På slutten av en periode med prosjektet ble jeg veldig motivert av tilbakemeldingene fra ulike ungdomssentre. De sa at de var lei seg for at programmet var over og ønsket at det kunne fortsette.

Arbeidet til Mariia og Vladyslav krever mye forberedelser, men å jobbe med ungdom er meningsfylt og lærerikt, synes begge.

Jeg ble rørt av vennskapene som oppsto i løpet av prosjektet. Å se ungdommene dra hjem med nye venner var veldig fint, og jeg fikk faktisk tårer i øynene.

Hva motiverer deg mest?

Mariia: – Smilene deres! Å se dem glade og vite at vi har gjort en forskjell, er uerstattelig.

Hva har dere lært siden dere begynte å jobbe med dette?

Mariia: – Jeg har lært virkelig å lytte til andre. Når du lytter, åpner folk seg, stoler på deg og forstår at du er der for å støtte dem. Det er viktig å være der for dem, og takket være disse programmene har jeg lært hvordan jeg kan gjøre det.

Vladyslav: – Jeg har lært mest om å forstå andres behov. Mine behov er én ting, men når jeg ser forskjellige mennesker, ser jeg hvordan de lever, hva de gjør, og hva de ønsker seg. Da forstår jeg at mine behov ikke er universelle. Alle har sine egne behov, og prosjektet har lært meg å se hva andre trenger og hvordan vi kan hjelpe dem. ❖

TO GODE UTDANNINGSPROSJEKTER

- Over 450 ungdomsråd og 300 ungdomssentre gir ukrainsk ungdom trygghet, selvtillit og fremtidshåp.
- Pengene fra Speideraksjonen går i år spesielt til Flyktninghjelpens to utdanningsprosjekter knyttet til ungdomssentrene: «Ha en mening» (inkludering og demokrati) og «La oss starte» (ferdigheter for jobb og livsmestring).
- Da «Ha en mening» ble startet, lærte medlemmene av ungdomsrådene om demokrati, ungdomsmedvirkning og det å jobbe for endring. Men prosjektet fokuserte ikke på å inkludere sårbare grupper. I år vil «Ha en mening» handle om akkurat dette.
- Gjennom «La oss starte» lærer ungdom viktige ferdigheter som kritisk og kreativ tenkning, problemløsning, samarbeid, kommunikasjon, lederskap, stressmestring, tidsstyring og å forberede seg til jobbintervjuer. Dette gir dem en bedre sjanse til å lykkes med det de gjerne vil få til.

Alle kan være med på Speideraksjonen

Enten dere er en koloni, en flokk, en tropp, en patrulje, et roverlag, eller hele gruppa kan alle være med på Speideraksjonen! Sett gjerne av to speidermøter i mars, april eller mai – det første til å bli kjent med landet Ukraina og hva pengene går til, det andre til å samle inn penger.

Husk at det tar litt tid å planlegge innsamlingen.

Noen forslag til hvordan samle inn:

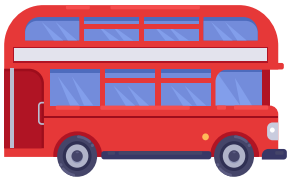
- Gå med bøsser i nabolaget, fordel områdene mellom dere. Etterpå vanker det varm kakao og boller og aksjonsmerket til speidere og ledere.
- Stå på et kjøpesenter eller et utfartssted og oppfordre folk til å støtte Speideraksjonen.
- Selg ting dere har laget til inntekt for aksjonen, som vennskapsbånd, malte egg, origamifigurer eller noe annet – gjerne i Ukrainas farger gult og blått. Inkluder Speideraksjonen i arrangementet deres på St. Georgsdagen 23. april.
- Lær bort «speiderhacks», friluftslivsferdigheter eller en nyttig knute til folk på et sted i nærmiljøet der mange møtes.

Speideraksjonsmerker og annet materiell dere trenger til aksjonen bestiller dere gratis fra Speider-sport. Bestill materiellet i tide! I Speiderbasen finnes det forslag til aktiviteter og møteopplegg for alle aldersgrupper.

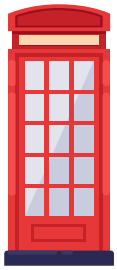
TEKST OG FOTO: BERIT LEITHAUG MÆLUM

Mye gøy å oppdage på speidertur til England for Hannah og Josefine og de andre i Skarnes speidergruppe.

Speidere fra Skarnes speidergruppe var i London og på Brownsea Island sist sommer. De oppfordrer andre grupper til å gjøre det samme og har sendt oss denne saken.

Jubileumstur til London og Brownsea Island

I jubileumsåret til Skarnes speidergruppe hadde vi to turer hvor alle troppsspeiderne kunne være med. Én til London og én til Tredalen på Hvaler.

Det ble gitt to ulike tilbud, slik at alle skulle få mulighet til å bli med på minst én tur. Noen ble med på begge. De betalte 1 000 kroner mer enn de andre.

STOR DUGNAD

For å komme i mål med en akseptabel deltakerpris for turene, startet vi flaskeinnsamling i november året før. Speidere, ledere og foreldre la ned en solid innsats gjennom flere måneder og fikk inn 62 000 pantekroner på denne måten. I tillegg hadde vi Spond-lotteri og fortjeneste fra kiosksalg under et idrettsarrangement.

Å BO PÅ SPEIDERVIS I LONDON

Vi var åtte speidere, to ledere, to foreldre og én bestefar som reiste til London.

Der bodde vi på verdensspeidersenteret for jentene, Pax Lodge. Det ligger i Kensington, et idyllisk og relativt stille område i London. Underground-stasjonen er Belsize Park, cirka 10 minutter unna til fots. Pax Lodge har både tomannsrom med dusj og flermannsrom med dusj på fellesbad. Sengene er litt harde, men det er rent og ordentlig.

GAVER TIL GJESTENE OG VERTSKAPET

På første flaggheis fikk alle nyankomne en spesiell pin som speidersentret gir gjestene sine. Alle verdensspeidersentrene har hver sin eksklusive pin.

Vi hadde med oss gave til Pax Lodge, et norsk flagg som passer til flaggstengene på framsida, ei jubileumsbok fra gruppa vår og et norsk speiderskjerf som ble festa til den ene søyla i resepsjonen.

Lilly foran Londons landemerke London Eye.

I Poole fant Emil en kjent statue.

Speidershopping! Butikken på Brownsea Island har mye fint.

SPEIDERTURISTER I STORBYEN

Den første dagen dro vi til Madame Tussauds. Dyrt, men verdt prisen. Stedet er svært selfie-vennlig og variert. Derfra kjørte vi buss til Buckingham slott. Å sitte foran i en toetasjes engelsk buss gjennom Londons gater er en opplevelse, uansett alder!

I etterkant fikk vi vite at det faktisk er mulig for speidergrupper å melde sin interesse for å komme innafor slottets gjerder og se det populære vaktskiftet kl. 10. Det ville nok blitt en opplevelse! Men det krever planlegging, en må si fra flere måneder i forveien. Speidergrupper kan også komme inn gratis i Westminster Abbey for å se på minneplata til Lord Baden-Powell.

Pariserhjulet London Eye ble bygget ved Themsen til millenniumsskiftet. Fra 135 meters høyde fikk vi god oversikt over byen. Én runde med hjulet tar 30 minutter.

Den siste dagen i London delte vi oss i tre grupper. Da ble det shopping, tur til Harry Potter-museet og opplevelser i sentrum.

TOG OG BÅT TIL BROWNSEA ISLAND

For å komme til Brownsea Island tok vi toget fra London til Poole og båt ut til øya. På brygga i Poole står en statue av Baden-Powell. Speiderens grunnlegger sitter og ser ut mot øya der han samlet 22 gutter til verdens første speiderleir. Øya er et naturreservat. Den har rundt 30 fastboende, bare. Alle har jobber som er knyttet til vern av området.

De som er interessert kan bestille plass og ha sin egen leir på det opprinnelige leirområdet fra 1907. Det finnes en kiosk der med mye speiderhistorie og fine merker å få kjøpt. En stor minnestein står på høyden ovenfor kiosken.

BUE OG PIL I SPEIDERNES PARK

Vi besøkte også Gilwell Park, nord for London. Det var opprinnelig et gods på mange mål som ble gitt i gave til speiderne, slik at de fikk et landlig område å ha leiraktiviteter på. Siden 1919 har området vært et nasjonalt og internasjonalt senter for speidere. Det har plass til 10 000 speidere på én gang! Vi hadde bestilt aktiviteten bueskyting. En speider fra Bangladesh lærte oss noen grunnleggende regler, og dermed ble det diverse konkurranser. Det falt i smak!

Vurderer speidergruppa di en utenlandstur/-leir, finnes det nyttig informasjon på speiding.no, inkludert heftet «Med troppen til utlandet». ❖

Lilly, Hannah og Josefine kom tett på Timothée Chalamet fra filmen Dune på Madame Tussauds.

SPEIDERSPORT

UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914

Speiderne Regine Skogmo Grøtte / Speidernes landsleir • Foto: Iver Gjendem / Speider-sport

SPEIDERSPORT
UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914

Speidere: Simen Nybø / Speidernes landsleir • Foto: Iver Gjøndem / Speider-sport

PÅ EVENTYR

Hettejakke til Speidernes landsleir. Full av flotte detaljer!

699,–

Landsleirgenser i økologisk bomull. Genser og hettejakke har unisex-passform og leveres i praktisk tøypose.

549,–

Landsleirskjorten er laget i ren økologisk bomull og er spesiallaget for Speidernes landsleir på Gjøvik. Det blir et eventyr!

299,–

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST: REGINE SKOGMO GRØTTE I **ILLUSTRASJONSFOTO:** REIDUN HAGIR BILSTAD

Vær eventyrer for en uke!

Ingen leir uten knakende bra program!
På Speidernes landsleir skal vi oppleve eventyr sammen hele uka.

Det blir mye å smile av på speiderlandsleiren på Gjøvik 5.–12. juli i sommer! Dette bildet er fra felles korpsleir i 2024.

Ekspedisjons-gjengen din blir patruljen din. Sammen skal dere følge programmet til basen du bor i. Det er tre aktivitetsdager og én haikedag som alle speidere på leir skal få oppleve.

Patruljeløpet er en spennende postløype patruljen jobber sammen om å løse, med kreativitet, kløkt, og lagånd. Dere får bryne dere på utfordringer og tankevekkere, og, ikke minst, ha det moro ilag.

Nevenyttighet ser bakover i tid, til tider da man måtte kunne lage ting selv. Her får dere bruke de praktiske ferdighetene deres til å lage noe sammen. For dem med konkurranse-innstinkt blir det mulighet for å konkurrere litt med en annen patrulje også.

Markedsdagen blir avslutningen på programmet! Sammen skal gruppa lage en aktivitet fra fremtiden som andre speidere kan komme og prøve! Alt fra fremtids-bingo til sveve-fotball. Les mer om markedsdagen på side 41!

FRA SYDPOLEN TIL LANDSLEIREN

I tillegg til speidere kommer det vaskeekte eventyrere på leir! En av dem er Karen Kyllesø, 21 år (@Friluftsjenta), som i januar satte verdensrekord da hun ble den yngste som har gått til Sydpolen. Hun kommer på leiren for å snakke om eventyrlyst og om sitt store arktiske eventyr.

Haik er et døgn hvor patruljen pakker sekken med det aller nødvendigste og følger kartet ut av leiren og ut på eventyr! Sammen slår speiderne leir ute i skogen, lager mat, og går nye stier på oppdagelsesferd i ny natur. Når de kommer tilbake til leiren dagen etter har de garantert en skikkelig god historie med seg. Haik er det store eventyret der patruljen får bruk for alt de har lært i speideren! ❖

Leirprogrammet i de tre basene

		Sirius	Arcturus	Polaris
Lørdag	**09:30-20:00**	Leirbygging(inkl. lunsj og middag)	Leirbygging (inkl. lunsj og middag)	Leirbygging (inkl. lunsj og middag)
	20:00	Åpningsleirbål	Åpningsleirbål	Åpningsleirbål
Søndag:	**09:30-18:00**	Leirbygging inkl. lunsj og middag	Leirbygging inkl. lunsj og middag	Leirbygging inkl. lunsj og middag
	13:00-14:00	Scouts own*	Scouts own*	Scouts own*
	18:00-19:00	Fritid	Globalløp	Fritid
	19:00-20:00	Infomøte haik		
	20:00-21:00	Pefftreff	Pefftreff	Pefftreff
	20:00-22:00	Klargjøring til haik i patruljen	Fritid	Fritid
Mandag:	**10:00-14:00**	Haik (inkl. sove, frokost, og lunsj)	Patruljeløp (inkl. lunsj)	Nevenyttighet (inkl. lunsj)
	15:00-18:00		Middag	Middag
	18:00-19:00		Fritid	Globalløp
	19:00-20:00		Infomøte haik	
	20:00-22:00		Klargjøring til haik i patruljen	Peffkro
Tirsdag:	**10:00-14:00**		Haik (inkl. sove, frokost, og lunsj)	Patruljeløp (inkl. lunsj)
	15:00-18:00	Middag		Middag
	19:00-20:00	Fritid		Infomøte haik
	20:00-22:00	Peffkro		Klargjøring til haik i patruljen
Onsdag	**10:00-14:00**	Nevenyttighet (inkl. lunsj)		Haik (inkl. sove, frokost, og lunsj)
	15:00-18:00	Middag	Middag	
	18.00-20:00	Globalløp	Fritid	
	20:00-22:00	Fritid	Peffkro	
Torsdag	**10:00-14:00**	Patruljeløp (inkl. lunsj)	Nevenyttighet (inkl. lunsj)	
	15:00-18:00	Middag	Middag	Middag
	18:00-20:00	Kino	Kino	Kino
	20:00-23:00	Discokveld på torget	Discokveld på torget	Discokveld på torget
Fredag	**09:30-15:00**	Markedsdag	Markedsdag	Markedsdag
	15:00-18:00	Middag	Middag	Middag
	18:00-20:00	Innmarsj leirbål	Innmarsj leirbål	Innmarsj leirbål
	20:00-22:00	Avslutningsleirbål	Avslutningsleirbål	Avslutningsleirbål
Lørdag	**09:00**	Nedrigg av leir	Nedrigg av leir	Nedrigg av leir

*frivillig

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST: REGINE SKOGMO GRØTTE **I FOTO/ILLUSTRASJON:** KARTGRUPPA, SPEIDERNES LANDSLEIR

Leirens tre baser

Speidergruppene skal bo i baser på leirområdet. De er oppkalt etter stjerner.

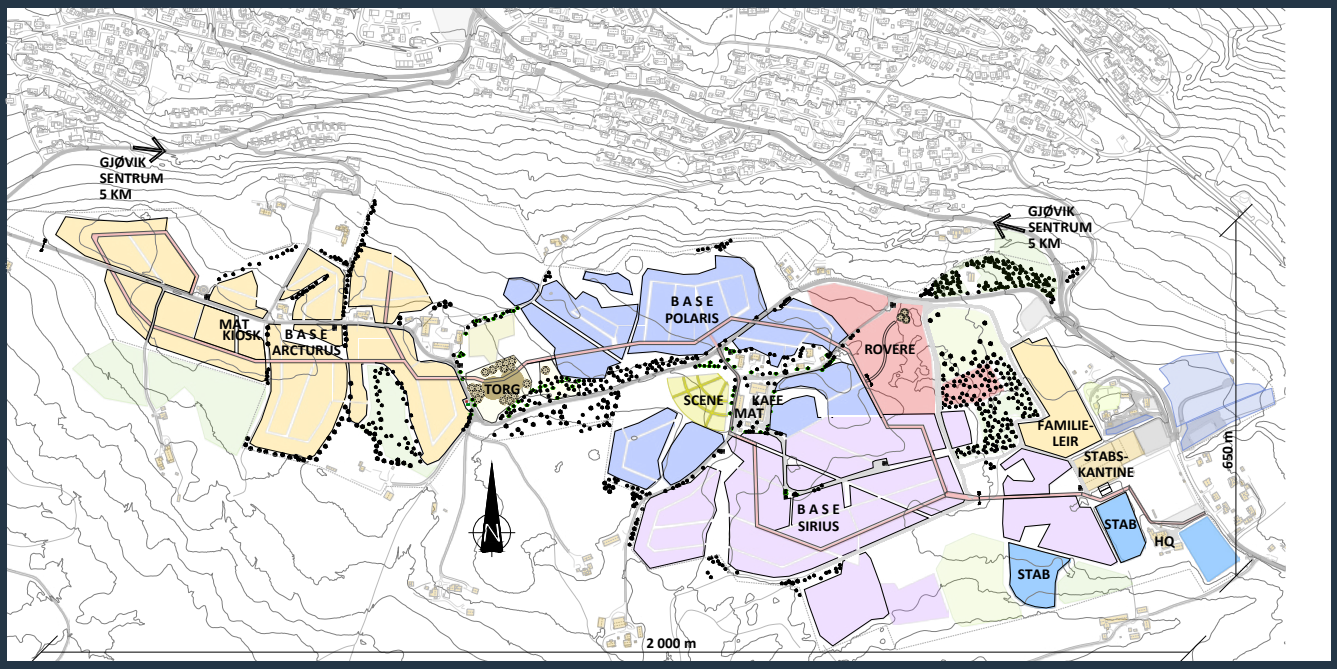
Speidernes landsleir har et stort leirområde, 1 km^2, eller 146 FIFA fotballbaner! Områdene gruppene skal bo i er delt inn i tre baser. Alle i én base har samme programrotasjon og drar på haik samme dag. Basene har fått navn etter noen av de sterkeste og viktigste stjernene på himmelen. I over 5 000 år har mennesket fulgt med på stjernene og brukt dem til å vise vei til nye eventyr! Når conquistadorene og vikingene skulle oppdage nye land, brukte de stjernene til å orientere etter.

Arcturus: Den sterkeste stjernen synlig på den nordlige halvkule. Arcturus kommer fra det greske ordet for bjørnevokter. Den er den sterkeste stjernen i stjernebildet med samme navn. Bjørnevokteren kan sees rett i nærheten av Store og Lille bjørn.

Sirius: Den aller sterkeste stjernen på himmelen. Sirius er også kjent som hundestjernen, og er en stjerne i stjernebildet Store hund. I verdens eldste astronomiske dokumenter finner vi Sirius, som har vært en viktig stjerne for oldtidens egypt, hellas, og polynesia.

Polaris: Også kjent som nordstjernen, er Polaris den stjernen som står nærmest himmelens nordpol. Under landsleir er stjernen mindre enn 1° unna. Polaris er den klareste stjernen i stjernebildet Lille bjørn. På norrønt het stjerna Leiðarstjarna, stjerna som viste veien.

Hvem som skal bo i hvilken leir kommer det informasjon om etter påmeldingsfristen 23. april! ❖

Slik ser leirområdet ut på kartet, med de tre basene Arcturus, Polaris og Sirius.

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST: : EMIL BRISKELUND **I FOTO:** JANNE FONGEN OG LARS RØRAAS

Rover på landsleir

Å være rover på landsleir er gøy og unikt. Roverne har sin egen roverleir hvor alt kan skje.

Raske rovere får med seg mye moro på leiren!

Roverleiren er laget for og av rovere, med eget program, leirområde, haik og kro. Her treffer du gamle og nye speidervenner. Rover- og maurtil-budet er for deg i alderen 16–25 år, enten du bor i roverleiren eller utenfor den. Den blir stedet for å oppleve ekte roverånd, med mulighet for å bygge portaler, sette opp unike leirplasser, og selvfølgelig oppleve godt roverfellesskap!

SJØ-ROVERLEIREN

Temaet for roverleiren er «På eventyr til sjøs». Programmet er tilrettelagt for ekte sjø-rovere. Hinderløype, pioneering, roverfres og temadag er bare noe av det du har i vente. Trenger du en pause mellom aktivitetene, har roverleiren egen kro. Heng med andre rovere og delta på kroas eget program.

Roverhaik er muligheten til å dra på eventyr utenfor leiren, koble av fra hverdagen på leirområdet. Vi har haiker som passer for alle, enten du liker å gå lange eller kortere turer.

ROVERHJELP OG MAUR

Du som bor i roverleiren er deltaker på roverhjelpen. Det vil si at du bidrar til leirdriften i noen tildelte arbeidsøkter i løpet av leiren. Å være roverhjelp er en god mulighet for å bli kjent med andre speidere, skape et godt fellesskap og ta ansvar. Som belønning får roverne spise i stabsmessa.

En maur kan bære 50 ganger sin egen vekt, og er en skikkelig arbeider. Vil du være med på laget? «Maurene» er en gruppe rovere som bygger, drifter og river leiren. Du blir kjent med andre rovere, samtidig som du bidrar til en super leiropplevelse for alle. Maurene får en rekke goder, og bor sammen i roverleiren. Du kan delta som maur fra én til fire uker, inkludert arbeidsleir, og kombinere det med å være deltaker eller leder under leiruka.

Pssst: Har du spesialkompetanse, som førekort for anleggsmaskiner eller relevant fagbrev, er vi spesielt interessert i å ha deg med som maur! ❖

KROPROGRAMMET

Lør: Kro-ck off i kroa
Søn: Kroatsiakveld
Man: Sjøroverkveld
Tir: Diskrokveld
Ons: Mikrokveld
Tor: Roverhaik
Fre: Karakroke

Blir det bading i Mjøsa? Det vil vise seg!

HVA ER LEDERSERVICE?
Lederservice er et tilbud der peffene kan sende lederne på kurs innen ledertrening. I mellomtida tar peffene selv tar ansvar for oppgavene i gruppa. Etterpå skal peffene evaluere om lederservicen har gitt resultater.

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST: SIMEN VELDE **I FOTO:** REIDUN HAGIR BILSTAD

Lederprogram

Er du leder og gleder deg skikkelig til leir? Da er du ikke alene, og det er god grunn til å glede seg!

Dette blir en knallbra leir med hyggelige folk og bra program også for ledere. Det blir temasamlinger, kurs, og mulighet til å bli kjent med flere som har den samme viktige rollen som deg: speiderleder! På torget finner du lederteltet med kaffe, vafler, gode samtaler, rom for refleksjon, eget bibliotek. Mandag til torsdag blir det kurs i primitivt friluftsliv.

Ta en titt på programmet eksklusivt for ledere her:

Saft suse, dette blir et bra lederprogram!

Søndag
Trekløver-Gilwell-treff i lederteltet kl. 20.00

Mandag
Åpent ledertelt
Kortkurs: Spiselige og medisinske planter
Kortkurs: Primitivt håndverk og bålkaffe
Booking av lederservice 🔧
Småkurs speiderledelse
Søke skogens ro: Temasamling

Tirsdag
Åpent ledertelt
Kortkurs, Steinaldermat
Kortkurs, Bål, flint & stål
Booking av lederservice 🔧
Småkurs speiderledelse
Søke skogens ro: Speidersanger i Lederteltet

Onsdag
Åpent ledertelt
Kortkurs: Steinaldermat
Kortkurs: Primitivt håndverk og bålkaffe
Booking av lederservice 🔧
Småkurs speiderledelse
Søke skogens ro: Temasamling

Torsdag
Åpent ledertelt
Kortkurs: Spiselige og medisinske planter
Kortkurs, Bål, flint & stål
Booking av lederservice 🔧
Småkurs speiderledelse
Søke skogens ro: Erfaringssirkelen – Hva har leiren gitt oss?

Fredag
Markedsdag for ledere i lederteltet kl. 10.00–16.00

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST: EMIL BRISKELUND **I FOTO:** LARS RØRAASKFU

Bli stab!

Har du lyst til å bidra til at over 12 000 speidere får uforglemmelige minner på sommerens landsleir? Enten du vil bidra før, under eller etter leir er mulighetene mange.

Maurenes oppgaver er mange og varierte, derfor er det bruk for frivillige med veldig ulike egenskaper og ferdigheter.

HVORDAN KAN JEG BIDRA?

Å få en landsleir opp på beina er et stort samarbeidsprosjekt, og vi trenger frivillige til det meste. Enten du har lang erfaring eller bare ønsker å lære, trenger vi deg med på laget. Følg QR-koden for å vise interesse nå, eller kryss av i påmeldingen at du vil bli med som stab.

Se de ulike mulighetene for å bidra her.

PLANSTAB

Hvor mange rajer trenger vi og hvor mye Nugatti går det per dag på leir? Dette og mye annet må planlegges, og vi har fortsatt behov for folk i planstaben. Som planstab er du både med på å planlegge leir i forkant, og du bidrar som stab under leiruka. Bli med å gjøre planene til virkelighet! Se listen over ledige verv på nettsiden til leiren.

STAB UNDER LEIR

Som stab under leir er du med i en av etatene våre, og bidrar til at leiren går rundt. Enten du er glad i beredskap, administrasjon, kioskdrift eller noe helt annet er vi sikre på at du vil finne noe for deg. Sjekk ut de kule etatene du kan jobbe i på www.landsleir.no/etatene.

ARBEIDSLEIR

Hvis du liker å bygge eller rive leir, eller begge deler, er arbeidsleiren perfekt for deg. Fra 23. juni til 5. juli skal vi bygge tidenes landsleir sammen, og mellom 12. og 19. juli skal vi rive den igjen. Arbeidsleir kan kombineres med å være stab, rover eller leder under leiruka. ❖

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST: REGINE SKOGMO GRØTTE **I FOTO:** REIDUN HAGIR BILSTAD

På eventyr!

Vi er alle enige om at en landsleir er et skikkelig speidereventyr. Og hvert fall den første felles landsleiren for alle speiderne i hele Norge. Ikke minst i Friluftslivets år!

Derfor er temaet på Speidernes landsleir 2025 På eventyr! På eventyr handler om de fantastiske opplevelsene du får når du prøver nye ting, møter andre mennesker, og utforsker naturen rundt deg.

Fra tidenes morgen har mennesker fått ideer utover det vanlige, og noen har ledet dem til de mest utrolige steder. For eksempel seilte Ferdinand Magellan på 1500-tallet rundt jorden og beviste med det at den ikke er flat. Eller Roald Amundsen og Umberto Nobile som fløy over Nordpolen i den første luftferden der noen gang, i et luftskip.

Ut på haik med kart og kompass, eller bare forbi neste teltduk: Opplevelsene venter på alle som blir med til Gjøvik i sommer.

Fortsatt idag finnes det eventyrere som går der få har gått før, klatrer høye topper og lengter etter å utforske hver rute på kartet. Noen for berømmelse, andre for adrenalinkicket, og noen bare for å oppdage de storslagne eventyrene naturen har å by på. De er beviset på at det det går an å tenke utenfor boksen og følge drømmen. Vi kan alle legge ut på store eller små eventyr.

Eventyrlysten? Bli med på landsleir i sommer, da vel!

Uansett om din eventyrlyst trekker deg mot lange haiker, store utfordringer, og høye topper, eller kortere ruter, tid til å beundre naturen, og en god leirplass, kan vi love at landsleir byr på et eventyr som passer deg. Og den viktigste ingrediensen i alle eventyr: gode venner å dele dem med, finner du garantert på leir!

Landsleir kan bli ditt neste store eventyr, bli med! ❖

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST: JANNE K. FONGEN **I FOTO:** REIDUN HAGIR BILSTAD

Å planlegge en spennende aktivitet til markedsdagen er en av forhåndsoppgavene til landsleiren.
Les mer her:

Markedsdag fra fremtiden

Kaste svamp på lederne? Kjøre karusell? Spise kreativ mat? Alt dette, og mye mer, skjer på fredag i leiruka. Da går Markedsdagen med temaet «fra fremtiden» av stabelen.

På markedsdagen blir det SÅ mye gøy å gjøre!

HVA ER GREIA MED MARKEDSDAG?

På markedsdagen skjer det masse ulike aktiviteter hos alle speidergruppene på leiren. Du kan spise kreativ mat, bli ansiktsmalt som en robot, vaske håret hos nabogruppa eller kjøre karusell. Kaste svamp på lederne? Selvsagt. Trekke tau med ekstra store hansker på? Hvorfor ikke!

Det beste? Du er med på å lage eventyret! Alle speidergrupper skal stille med en aktivitet. Så nå er det bare å sette troppen i sving og finne på noe gøy.

AKTIVITETER MED FREMTIDSTVIST

Hva tror du folk kommer til å gjøre om 50 eller 500 år? Temaet for markedsdagen er «fra fremtiden», så vi håper du vil være med på å gi aktiviteten en fremtidstvist.

Sveveball-fotball: Spill fotball der ballen (ballongen) svever.
Laser-løype: Lag en hinderløype med laserstråler (sisal).
Escape-boks: Løs fremtidsbaserte gåter for å komme videre!
UFO-frisbee: Pimp opp frisbee'er og lag spennende mål!
Speider-VR-hinderløype: En speider får bind for øynene og skal ledes gjennom en hinderløype av patruljen sin – bare ved hjelp av stemmeinstruksjoner.
Klimasmart byttebod: En byttebod hvor man kan handle eller reparere ting i bytte mot Ælj-skjit – eller bytte i noe man har med seg.
Fremtidens tautrekking: Hvordan ser det ut? Store hansker? Med sekk på ryggen? På ett bein?

Prøv lykken, kast svamper, kjør karusell, det blir mye å bruke Ælj-skjit på!

ÆLJ-SKJIT

På Markedsdagen betaler vi med Ælj-skjit. Alle speidere får utdelt noen Ælj-skjit i starten av dagen. Disse kan brukes på aktiviteter, snacks, eller annet gøy. Jo flere Ælj-skjit dere tjener på troppens aktivitet, jo mer kan dere bruke på å utforske alt det kule som andre har laget.

Sett i gang med planleggingen!
Lykke til! ❖

SPEIDERNES LANDSLEIR

TEKST OG FOTO: IVER GJENDEM - SPEIDER-SPORT

Landsleir-merch

Sjekk de fine landsleirklærne til Speider-sport!
Alt er laget i deilig og myk, økologisk bomull.

– Helt vilt komfortabel hettegenser!
Regine (Kommunikasjonssjef)

– Ta den med på eventyr, blir enda bedre med leirbålslukt!
Patrick (Haikesjef)

– Fargen gjer at grønske-flekkane etter volleyball-turneringane og ei veke på leir ikkje synast.
Åse Marit (Programsjef)

– Plass til både meg og leirkjæresten.
Simen (Roverleirsjef)

SPEIDERNES LANDSLEIR

Snart leir!

Sammen med dette nummeret av SPEIDEREN får du første del av leirmerket til Speidernes landsleir 2025! Den andre delen får du når vi ses på leir. På leiren kan du også samle flere merker som sammen lager en egen speiderleir på leirbålskappa di. Vi ses på Gjøvik!

Fikk dere ikke nok merker til husstanden? Begge deler av merket blir tilgjengelig på leiren. ❖

Klar for landsleir?

Tekst: Emil Briskelund

Er du og patruljen din klar til å dra på eventyr? Landsleiren nærmer seg og vi har lagd en rekke forhåndsoppgaver, slik at dere kan være beredt til sommerens høydepunkt. Kryss av på sjekklista vår og møt forberedt!

SJEKKLISTE FORHÅNDSOPPGAVER

- ☐ Lag en modell av troppens leirområde på Speidernes landsleir
- ☐ Lag patruljesærpreg til Speidernes landsleir
- ☐ Lag noe nytt av noe gammelt til Speidernes landsleir
- ☐ Dra på en dagstur med patruljen
- ☐ Øv på førstehjelp og forbered dere på en trygg haik
- ☐ Planlegg et innslag til markedsdagen på Speidernes landsleir
- ☐ Øv på kart og kompass
- ☐ Øv på bruk av patruljens utstyr og lag en matrett
- ☐ Dra på en patruljehaik

Finn møteforslag til forhåndsoppgavene her: (qr-kode) https://www.landsleir.no/forhandsoppgaver ❖

Hvordan betale på leiren

Tekst: Oscar Finck

Det er ikke skikkelig leir uten is og brus, og en titt på landsleir-merchet hos Speider-sport hører med. Slik betaler du på leiren:

De største utsalgene finner du på torget, men det er også kiosker og kafeer spredt rundt om i leiren. På alle utsalgsstedene kan du betale med Speidernes landsleirs betalingsarmbånd.

En betalingsbrikke er festet til deltakerarmbåndet, som blir sendt ut til gruppene i forkant. Med det kan du tæppe i kiosken, akkurat slik du gjør i vanlige butikker. Brikken må helt inntil betalingsautomaten, så du risikerer ikke å betale for dem foran deg i køen. (Med mindre du spanderer, såklart.)

Armbåndene kan brukes over hele leiren, og du kan også bruke Vipps og kort. Det er ingen PIN-kode på armbåndet, så du må passe godt på det under hele leiren. Saldoen kan fylles opp på forhånd via leirens nettside. All hjelp med betalingsbrikkene under leiren, som sperring av mistet brikke, får du på servicetorget. Mer informasjon finner du på landsleir.no.

Det er ingen beløpsgrense på brikken, men gruppa di har kanskje egne grenser for hvor mye lommepenger hver deltaker kan ha. Det er mange morsomme måter å samle inn litt ekstra lommepenger før leir. Søk om midler, ha kakesalg og dugnad, bruk kreativiteten! ❖

TEKST: LUKAS LEANDER NIELSEN ILLØKKEN I **FOTO:** KATINKA ROSBACH

Åpning med kronprinsbesøk og bålkos

Kronprins Haakon får overrakt en innrammet invitasjon til å besøke Speidernes landsleir til sommeren.

18. januar var det åpning av Friluftslivets år over hele landet, og små og store koste seg med å fyre bål. Kronprins Haakon var gjest på arrangementet på Sognsvann, og SPEIDEREN stilte han noen spørsmål. Her er det han svarte.

– Jeg synes Friluftslivets år er et utrolig fint tiltak, med veldig mye gøy rundt i hele Norge. Det er bare å følge med og se hva man kan melde seg på. Forhåpentligvis er det flere som blir inspirert til å bruke naturen og være ute, sånn som dere.

– Fellesskapet er det viktigste barn og unge kan få ved å være speider, være ute sammen med andre og få felles opplevelser, det tenker jeg er en viktig bit av det. ❖

MER BÅL

Vil du lese mer om «Hele Norge Båler» på Sognsvann, eller se flere bilder? Sjekk ut speiding.no eller Facebook-siden vår, der finner du en lengre artikkel! Se også sidene 56–57.

Kos med bål og pinnebrød. Vi tipper at disse to blir speidere om noen år.

Finn rett svar i bladet!

Mål: K-3

Premiequiz

Hva fikk kronprins Haakon av speiderne på Sognsvann under åpningen av Friluftslivets år?

- ◯ Et bilde av speidersjefen
- ◯ En tegning fra speidere i Tønsberg
- ◯ En invitasjon til Speidernes landsleir 2025

Hvor mye tjente speiderne fra Skarnes på å samle inn flasker før tur til London og til Tredalen?

- ◯ 13 000 kroner
- ◯ 45 000 kroner
- ◯ 62 000 kroner

Hvilket land kommer vennskapsgruppa til 1. Sandnes speidergruppe fra?

- ◯ Fra Østerrike
- ◯ Fra Filippinene
- ◯ Fra England

Hva har speiderne fra Charlottenlund speidergruppe laget?

- ◯ Økser
- ◯ Kniver
- ◯ Gafler

Hvor mange unger kan en snømus få på ett år?

- ◯ 25
- ◯ 50
- ◯ 100

Hva heter Speiderkokken?

- ◯ Tommy
- ◯ Emil
- ◯ Tor

Hva samler vi speidere inn penger til under Speideraksjonen i april?

- ◯ Til ungdommer i Ukraina
- ◯ Til skoler i Libanon
- ◯ Til barn i Uganda som har flyktet fra krig

Vinnere av premier fra Speider-sport i SPEIDEREN nr. 4/24:
Oscar Herland Nilsen fra flokken i Hortenspeiding og Maria Johannessen fra troppen i Herøy FSK speidergruppe vant speiderskjorte og speiderskjerf til kosedyr på tur – gratulerer!

Neste gang kan det være du som får en flott premie fra Speider-sport!

Svarfrist: 31. mars.

Vinn

eller

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL:
Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St. Olavs plass,
0130 Oslo. Merk konvolutten med SPEIDEREN

DU KAN OGSÅ SENDE SVARSIDEN PÅ E-POST:
kk@speiding.no
Skriv SPEIDEREN i emnefeltet

Hvis jeg vinner, vil jeg helst ha

- ◯ **Speiderskjorte** (mini) i økologisk bomull og **speiderskjerf** (mini) til bamse eller maskot. Det er plass til noen få merker på skjorta.
- ◯ Smart **teltlykt** med integrert lyslenke på hele 10 meter. Sammenrullet gir lykta et mykt og fint leselys. Enkel lading med USB-C.

TEKST OG FOTO: LARS ATLE ANDERSEN

Speiding som billett til livet

– Etter 5 minutter med lek var vi allerede gode venner, sier Nikolai (17) (med caps og solbriller).

Hva betyr speiding for deg? For noen betyr det en mulighet til å komme ut av et liv i fattigdom og få et tak over hodet. Slik er det for Ticket to Life-speiderne på Filippinene, vennskapsgruppa til 1. Sandnes. Til sommeren skal de på landsleir i Norge.

Sandnesspeiderne har en helt spesiell vennskapsgruppe i Filippinenes hovedstad Manila. Speiderne i gruppa Ticket to Life (TTL) bor i slummen. Speiderne, som er fra 9 år og oppover, får både speideraktiviteter og mat på møtene. De får også hjelp til skolegang. Faktisk må du gå på skole for å få lov til å være med i speidergruppa. Gjennom 16 år har TTL klart å hjelpe mange speidere med å oppnå drømmen om utdanning og et bedre liv. Speidere fra 1. Sandnes har besøkt TTL tre ganger, og hjelper dem også mellom besøkene.

FRA MANILA TIL NORGE

TTL-gruppa har erfart at speidere som får oppleve noe annet enn slummen i Manila får motivasjon til å skape seg et bedre liv. Dermed satte speiderne i 1. Sandnes seg et ambisiøst mål: Vi skal få speidere fra Manila til landsleiren i sommer!

Men TTL-speiderne har ingen penger, ikke pass og kanskje ikke en gang en fødselsattest. Her måtte mye gjøres.

Mange dugnadstimer har gått med til å skaffe penger til prosjektet.

DETTE ER TICKET TO LIFE MANILA (TTL):

- Speidergruppa startet opp i 2008.
- Speiderne er barn som bor på gata eller i slummen i Manila.
- Gruppa har cirka 100 medlemmer, like mange gutter og jenter.
- WOSM jobber med å etablere flere TTL-grupper i ulike asiatiske land.

Med loddsalg, dugnader, flaskepanting og flere andre aktiviteter har 1. Sandnes samlet inn over 300 000 kroner, og til sommeren kommer 16 speidere fra Manila til Norge!

TRE UKER MED OPPLEVELSER

– Speiderne skal først være en uke i Sandnes, forklarer Nikolai Hov Andersen (17), en av roverne som er med og planlegger oppholdet. – De skal gjøre aktiviteter sammen med lokale speidergrupper og bo noen dager norske familier. Så venter en reise gjennom Sør-Norge, med fjellhaik og møter med flere norske speidergrupper. Til slutt skal de være med på Speidernes landsleir, hvor de skal bo sammen med 1. Sandnes-speiderne og møte mange andre speidere.

JONAS OG JAZPER

Jonas (21) har vært speider i TTL i flere år. Da han var 15 år ble han påkjørt og fikk et alvorlig lårbeinsbrudd. Han ble liggende i gangen på et sykehus. Han hadde ikke penger til operasjon, og han risikerte å bli funksjonshemmet. Lederne i TTL kom med mat til ham og fortalte historien hans til 1. Sandnes speidergruppe. De hjalp til slik at Jonas ble operert og bra igjen.

Boy Scouts of the Phillippines har nesten tre millioner medlemmer. I 2023 ble Jazper (19) fra TTL etter mange intervjuer og utvelgelser kåret til en av Filippinenes «topp 10-speidere»: – I 2019 sponset 1. Sandnes speidergruppe deltakelsen min på verdensjamboreen i USA. Dette var bare to år etter at jeg mistet moren min pga. lungebetennelse, og etter at vi hadde mistet hjemmet vårt i en stor brann. Jamboreen ga meg et glimt av håp, og inspirerte meg til å drømme om muligheter jeg kunne få i fremtiden hvis jeg jobbet hardt.

Jazper, helt til høyre, ble kåret til en av Filippinenes «topp 10 speidere».

TTL-speiderne låner rom av den lokale kirken.

GJENSIDIG SPENNING

Nå gleder speiderne seg enormt! – Vi vet at TTL-speiderne er spente på å oppleve Norge, selv om ønskene deres om snø og å lage snøengler i juni kan bli utfordrende å oppfylle. Erfaringen vår er at de norske speiderne lærer minst like mye av å møtes og bli kjent som det speiderne fra Manila gjør, sier Nikolai.

– Samarbeidet betyr mye for meg, forteller Emma Gilje-Sørnes Skipstad (15). – Vi lærer masse om hvordan andre har det og lærer å se ting på en annen måte. Jeg gleder meg skikkelig til å bli kjent med og lære mer om TTL-speiderne og høre ting fra deres perspektiv. ❖

TEKST OG FOTO: SANDER ØIGARDEN

Fabian fra Østerrike fikk «ansiktsmaling» på leir

Fabian er en rover som kommer fra landsbyen Zirl ved Innsbruck i Østerrike, her blir du litt kjent med han.

Navn: Fabian "Fabi" Öfner
Alder: 22 år
Speidergruppe: Pfadi Zirl (Zirlspeiderne)

HVA ER DET BESTE MED Å VÆRE ROVER I ØSTERRIKE?

– Det må være alle arrangementene vi har nasjonalt, og der får du møte veldig mange hyggelige rovere og du får venner for livet.

HAR GRUPPA DI NOEN FASTE TRADISJONER?

– Gruppa mi har sommerleir hvert år, og da blir de speiderne som skal i en ny aldersgruppe stående på én side av leirbålet med sin gamle leder og tar farvel med lederen. Så går de én og én rundt bålet og hilser på sine nye ledere. Det er en veldig fin overgangstradisjon, synes jeg.

KJENNER DU NOEN NORSKE ROVERE?

– Ja, jeg deltok på Roverway i fjor og fikk være med på en seiltur fra Kristiansand til leiren. Da møtte jeg mange hyggelige norske rovere, og jeg ble veldig god venn med en del av dem. Å få oppleve havet og seiling synes jeg var en gøy og lærerik opplevelse, spesielt siden det bare er innsjøer der jeg bor.

Som rover får du mange muligheter til å møte andre rovere fra ulike land og kulturer. Det finnes arrangementer for rovere både i Norden, i Europa og for hele verden! I 2024 arrangerte Speiderne i Norge Roverway i Stavanger og samlet over 5500 rovere fra 38 land, til sommeren blir det Rover Moot i Portugal. Denne spalten er også et lite stykke internasjonal rovering, først ut er Fabian fra Østerrike.

HAR DU EN FUNFACT OM DEG SELV?

– En gang jeg var på leir sovnet jeg ute i sola, og da jeg våknet hadde jeg blitt solbrent. Det morsomme er at jeg hadde fått et skille som så akkurat ut som det østerrikske flagget.

TIL SLUTT, HAR DU ET TURTIPS TIL OSS?

– Med godt humør og god mat er ingenting umulig!.

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** KAROLINE SYVERSEN

Skjortemerket som viser at du har fått Flammen.

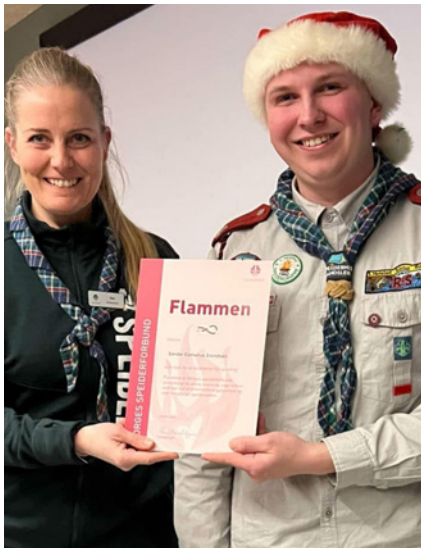
Fra gnist til Flammen

Har du hørt om Flammen? De som får utmerkelsen har vist et brennende engasjement og har gjort en stor innsats for speidersaken, som Sander og Sofie.

Flammen skal være en anerkjennelse og en motivasjon til å fortsette å gjøre en positiv forskjell. Den deles ut til aktive rovere og unge speiderledere. De som får Flammen får et tennstål, et diplom og et merke til å ha på speiderskjorta.

Medlemmer av gruppestyret, kretsstyret, korpsstyret, eller nasjonale komiteer kan foreslå kandidater til Flammen. Det kan også Speiderstyret og generalsekretær.

Sander Cornelius Svendsen (22 år) er troppsassistent i 1. Heistad speidergruppe, medlem av gruppestyret og av kretsstyret i Grenland krets. Han fikk Flammen for et par måneder siden.

Sander får overrakt Flammen av generalsekretær Stine Schultz Heireng.

Gratulerer med Flammen, Sander, hvorfor fikk du den?
– Takk! Jeg tror at jeg fikk Flammen fordi jeg liker å ta ansvar, og det å ha mange jern i ilden samtidig.

Å se speiderne få til ting inspirerer Sander.

Hvordan var det å få den?
– Jeg følte meg overveldet. Jeg ble skikkelig glad, og følte enda mer at det jeg gjør, påvirker andre positivt.

Hva brenner du for i speideren?
– Å se at speiderne får mestringsfølelse. Og at jeg får være med på å utvikle speiderne til å bli selvstendige.

Skal du på landsleir på Gjøvik i sommer?
– Ja! Jeg gleder meg kjempemye!

Sofie Qvindesland (19 år), rover og flokkleder i Tasta speidergruppe og medlem av Speidernes beredskapsgruppe Sør-Vest, har også fått Flammen:

Hvorfor fikk du Flammen, Sofie?
– Jeg har vært aktiv i roverombudet i kretsen og har også vært med i troppsledelsen til jamboreen i Sør-Korea i 2023. I Tasta speidergruppe har jeg vært flokkleder. Jeg har fokusert mye på å ha gode roverarrangement i kretsen for alle rovere. Jeg har også bidratt til å øke samarbeidet med KFUK-KFUM-speiderne sitt roverombud, og arrangert felles roverarrangement på tvers av kretsene.

Sofie vil at flest mulig skal få dra på jamboree.

Hvordan var det å få den?
– Flammen kom som en overraskelse! Vi var en stor gruppe rovere på en sommeravslutning. Kretssjefen kom og delte ut flammen. Jeg var stolt og syntes det var veldig stas!

Hva brenner du for i speideren?
– For at alle skal få oppleve mestringsfølelse og ha en utvikling! Det at folk skal kjenne hvor bra det føles å mestre oppgaver sammen med andre. Se at de klarer å utvikle gode egenskaper og ha det kjekt! Jeg brenner også for at så mange som mulig skal få oppleve jamboree. Det er en opplevelse for livet, og utrolig givende, spennende og kjekt!

Skal du på landsleir i sommer?
– Nei, dessverre, jeg får den ikke med meg på grunn av førstegangstjenesten. ❖

MYE MORO FOR ROVERE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** LARS RØRAAS

Bli med, da vel!

Gjennom hele året skjer det masse bra for roverne. Sett av tid til noen av de beste speideropplevelsene dine noen gang!

Her er noen av mulighetene:

8. mars, om kvelden: **iScout** – et ellevilt internasjonalt arrangement for dere som er i rover- eller lederalder. iScout er lagt opp som en lagkonkurranse, men det viktigste er å ha det gøy.

21.–23. mars, Trondheim: **Nasjonalt studentspeidertreff** for alle rovere i studentalder

28.–30. mars, Elverum: **Roverombudssamlingen**

4.–6. april, Harstad: **Roverstevnet 2025**

4.–6. april, Lillestrøm: **Barnas Camp Villmark**. Vær med i staben på en morsom og annerledes innendørs speiderleir. Her viser vi fram speiderfriluftsliv inne på et stort messeområde. Barn og voksne får prøve blant annet padling inne!

13. –15. juni, : Bli med som stab på **NM i speiding**, mange ulike oppgaver skal løses på det største årlige arrangementet for speidere i troppsalder.

FOTO: LARS RØRAAS

19.–21. september, sted: **Roverfemkamp**. Uhøytidelig lagkonkurranse for roverne i Norge om vandretrofeene skjoldet og sverdet.

25. juli–3. august, Portugal: **World Scout Moot**. Er du heldig, er du en av dem som skal på Moot i sommer, verdensspeiderleiren for rovere. Gled deg!

5.–12. juli, Gjøvik: **Landsleir**, selvsagt, med eget roverprogram, enten du bor med troppen, i stabsleir eller i roverleiren! Bli med på arbeidsleir før og/eller etter leiren og få sommerens rimeligste leiropplevelse.

FOTO: LARS RØRAAS

Roverfemkamp er vått, gjørmete og kjempegøy!

FOTO: VIKTOR DAVIKNES

17.–19. oktober: **JOTA-JOTI**: Gruppearrangement eller i kretsen, men med kontakt med speidere og rovere fra hele verden.

FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Hva med skøytebane på landsleir? Roverne finner alltid på noe sprøtt. Dette er fra Stavanger i 2013.

Kirsten Margrethe Eidem, en av roverkontaktene i Komite speiding har en oppfordring til roverne: – Jeg anbefaler alle å dra på et nasjonalt arrangement, eller invitere roverlaget eller roverne i kretsen på noe gøy dere kan gjøre sammen!

De fleste av forslagene over kjenner du nok allerede til, men kanskje ikke alle: – iScout lørdag 8. mars er et kjempeartig arrangement, en nettbasert lagkonkurranse for speidere i rover-/lederalder, tipser Kirsten Margrethe om.

Sjekk ut **speiding.no/arrangementer** og finn fram kalenderen din. Ha et herlig roverår! ❖

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** PRIVAT

Mål:
F-7, 9

Rafting

Mer spennende og gøy enn dette blir det sjelden i arbeidet med å ta et speidermerke!

Gudbrandsdal krets har hvert år en raftingtur for vandrere og rovere. Topp stemning blant vandrerne fra Lillehammer speidergruppe på elva Sjoa.

Å navigere en gummibåt nedover strykene i ei elv er både spennende og utfordrende. Adrenalinet og blodet bruser i årene, og apropos årer – du og de andre bruker padleårene så godt dere kan og samarbeider for ikke å bli tatt av strømmen.

Konsentrasjonen er på topp om bord, og dere er 100 % fokusert på det dere skal gjøre i møte med de uberegnelige vannkreftene. Men dere er beredt, for ingen tar dette merket uten å gjennomgå grundig opplæring først, og en godkjent raftingvirksomhet/-instruktør står som ansvarlig for aktiviteten.

Dyrt? Det koster, men spør gruppeledelsen om dere kan få støtte til å gjennomføre en raftinghelg for roverlaget, for eksempel Frifond-midler som speidergruppa kan søke om. ❖

FOR Å TA MERKET SKAL DERE:

1. Gjennomgå opplæring i sikkerhet forbundet med rafting (gjennomføres av godkjent instruktør).
2. Lære å lese og forstå elva, inkludert
   a. forstå krusninger
   b. forstå strømforhold
3. Delta i en seilas på over 30 minutters varighet.
4. Kunne bruke våtdrakt, hjelm og vest.

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

TEKST: PEER-JOHAN ØDEGAARD | **FOTO:** LARS RØRAAS

To ting jeg brenner for!

I Norges speiderforbund – og i speideren generelt – har vi alltid hatt et stort fokus på leir. Enten det er troppsleir, med venner fra egen tropp over flere dager, eller større leire, der man møter nye venner og nye utfordringer. Og én type leir står sterkt både i organisasjonen og i mitt syn på speiding. Nemlig landsleir!

Endelig er det snart landsleir igjen! Det er åtte år siden forrige leir der vi alle møttes fysisk på et leirområde i en hel uke. Minnene fra Nord 2017 er fortsatt langt fremme i min minnebank, og jeg gleder meg enormt til å treffes på Gjøvik til sommeren!

Mange har jobbet lenge for at vi skal få den beste leiropplevelsen sammen med KFUK-KFUM-speiderne på tidenes første felles landsleir. Dette blir leiren der vi kjenner at speiding forener oss på tvers av forbund, og vi får venner som kanskje har et annet skjerf enn oss selv. Her får patruljen for alvor vist at den fungerer som et lag, i alt fra matlaging til haik og spennende programaktiviteter. For det er i patruljen at speiding skjer. Magien utspiller seg når hver enkelt speider er en del av et samarbeid, og sammen oppnår vi resultater. Vi bygger et samfunn som eksisterer i en uke, for så å forsvinne uten spor. Og når leiren er slutt reiser vi hjem med masse energi og med følelsen av å ha vært med på noe som er vanskelig å beskrive for dem som ikke var der. Landsleir.

Den andre tingen jeg brenner for er Speideraksjonen. Vi som bor i Norge er utrolig heldige på de fleste av livets områder. Gjennom Speideraksjonen har vi mulighet til å hjelpe barn og unge som ikke er like heldige. De er utsatt for krig og urettferdighet på en måte som er ubegripelig for oss. Gjennom samarbeidet med Flyktninghjelpen kan vi gi til håp og fremtidsdrømmer for mange. Jeg håper alle blir med på årets felles innsats for ungdom i Ukraina i april, slik at vi sammen kan bidra til en litt bedre verden.

God speidervår og -sommer!

Speiderhilsen fra
speidersjef Peer-Johan

Løsninger på Hodebry på side 12:

O	S	T				
K	Y	L	L	I	N	G
S	K	O				
E	K	O	R	N		
R	E	K	E			
P	L	U	G	G		
E	P	L	E			
T	U	B	E			
S	M	I	L			
S	P	A	D	E		
L	E	I	R			

Løsning på Liffens monstre:

1 Jerv
2 Elg
3 Svane
4 Firfisle
5 Hare
6 Bever

1 Lemen
2 Ugle
3 Rein
4 Røyskatt
5 Padde
6 Ekorn

PORTRETT

TEKST: ALEXANDER VESTRUM I **FOTO:** STURLA SKJULHAUG STOREMYR

En speider for demokratiet

Første gang Ingeborg Kolstad hørte om speideren, tenkte hun «det skal jeg begynne med». Siden har det vært sånn.

– Det har vært mange nye ting på en gang. Det er spennende å ha ansvaret for ting jeg har tenkt på lenge.

Det forteller Ingeborg Kolstad. Det er ikke så lenge siden hun ble leder for Komité speiding (KS), der hun har vært medlem siden 2019.

EN PROSESS

Det er Speiderstyret som oppnevner medlemmene til KS, inkludert lederen.
– Jeg har jo holdt på med det lenge og følte at nå begynner jeg å kjenne prosessen og skjønne handlingsrommet jeg har som medlem av KS – hva man kan få til. Sånn sett var jeg ikke vanskelig å be, men det har vært en lang prosess. Vi har jo snakka om det. Det kom på en måte ikke over natta, da, forklarer Ingeborg.

Hun trekker fram noe av mandatet, eller oppgaven, som KS har fått: Å utvikle programmet og ledertreninga, sånn at det oppleves som noe speiderne og lederne har lyst til å bruke og ser nytten av.

– Og så har jeg lyst til at vi skal bli mye flinkere til å involvere flere i arbeidet vårt, spesielt med speiderprogrammet. At flere kan føle eierskap til det og føle at de kan være med på å påvirke.

SPEIDER- OG ROVERFORUM

Aller viktigst for henne er demokratiprosessene, at folk opplever at de kan være med på å påvirke. Det handler om at gruppeting fungerer og at medlemmene har en god arena hvor de får være med og bestemme. Også forumene våre, Speider- og Roverforum.
– De er de to arrangementene jeg kanskje synes er aller viktigst.

Ingeborg har vært speider siden hun var åtte år. Hun var med i Nittedal speidergruppe i Romerike krets. Det var gruppelederen som fikk henne til å begynne.
– Hun kom i klassen og fortalte hva speiding var. Så tenkte jeg bare «det skal jeg begynne med». Og så har jeg aldri slutta, forteller KS-lederen.

EN HAIK DER ALT GIKK GALT

Vi i SPEIDEREN pleier å spørre dem vi intervjuer om det beste – og det verste – speiderminnet. Ofte blir svaret på begge to det samme.

For Ingeborgs del handler det om flere haiker, der alt gikk galt, men hvor de hadde det bra likevel. Blant annet husker hun en kretsleir der bagasjen ble borte.
– Så satt vi lenge og venta, og så ble det veldig seint. Og så var det utrolig mye mygg. Og så var det varmt, og man kunne ikke ligge inni soveposen, og man kunne ikke være utenfor soveposen. Men vi hadde jo veldig gøy, da, vi var våkne hele natta.

Og bagasjen dukket opp. Den hadde vært der hele tida, men Ingeborg og de andre hadde, takket være misforståelser, ikke skjønt hvor den skulle hentes.

VANT NM

I SPEIDERENs arkiv kan vi lese at Ingeborg og resten av patruljen Kråke ble norgesmestere i 2013: «De presterte jevnt godt under hele konkurransen og kunne til slutt ta med seg vandretrofeet hjem.» Det hører med til historien at patruljen trodde den hadde blitt disket, eller havnet langt ned på lista, da de ikke hørte navnet sitt lest opp før til sist.

Det kanskje ikke så mange i speideren vet om Ingeborg, er at hun har en bachelorgrad i russisk, etter at hun var på utveksling i landet.
– Det var litt vanskelig å være der uten å skjønne noen ting. Så da måtte jeg lære noe. Og så var det gøy å lære et nytt språk, så da fortsatte jeg, forteller Ingeborg.
Akkurat som da hun begynte i speideren. ❖

HVA ER KOMITE SPEIDING?

Komite speiding (KS) er Norges speiderforbunds faglige utvalg innen speiderprogram og ledertrening.

Komiteen bidrar til å legge strategiske planer for forbundet og til å gjennomføre dem. KS sikrer speiderfaglig kvalitet på viktige arrangementer og følger med på speidingen internasjonalt, blant annet for videre utvikling av speiding i Norge. Komiteen jobber under Speiderstyret, som også utnevner medlemmene.

SPEIDER-CV

Navn: Ingeborg Kolstad.

Alder: 26 år

Utdanning og jobb: Utdannet økonom, samt bachelorgrad i russisk. Jobber i Skatteetaten.

Speiderbakgrunn: Speider i Nittedal i Romerike krets siden hun var småspeider.

Aktuell: Nyoppnevnt leder for Komite speiding. Har vært medlem av komiteen siden 2019.

#speiding

Friluftslivets år 2025 er i gang! I januar var speidere med på å markere starten på året på godt over 100 arrangementer. Bildene har speidere over hele landet delt på Instagram med emneknaggen #speiding. Del du også, da!

@3.eidsvoll_speidergruppe

@klofta_1_speidergruppe

@systrond

@bonesspeider

@en_tur_ut

@mjolnerspeider

@mjolnerspeider

@systrond

@3.eidsvoll_speidergruppe

@hustadvikaeide

@en_tur_ut

@bonesspeider

@bonesspeider

@lorenskogsydspeidergruppe

@mjolnerspeider

@lorenskogsydspeidergruppe

@1.hokksund

@1.sandnes_speidergruppe

@en_tur_ut

@brekken_speidergruppe

@bonesspeider

@en_tur_ut

@systrond1

@3.eidsvoll_speidergruppe

@1.sandnes_speidergruppe

@mjolnerspeider

TEKST: LISE KARINE RINGSTAD, SIV-HELENE BJØRNSTAD, HANNE K. LYBEKK, INGEBORG KOLSTAD **FOTO:** PETTER STENSTADVOLD

Er du klar for en ny utfordring?

I en gammel vits heter det at «En speider dør aldri, men lukter bare sånn». Og før en så mye som nærmer seg å lukte slik, er det kanskje på tide å utfordre seg selv litt? Ta en liten titt på den splitter nye **Utfordringen for ledere!**

Hensikten med Utfordringen er at du skal få øvelse i og erfaring med å sette egne mål, arbeide for å nå dem, vurdere måloppnåelse, og så sette deg nye mål igjen. Utfordringen for ledere skiller seg fra Utfordringen for de andre enhetene ved at du får den unike innsikten og rollen som forbilde. Hvis du vil at speiderne dine skal jobbe med Utfordringen, er det lurt å starte med seg selv.

Tre gode grunner til å jobbe med Utfordringen:

1. Gjøre noe nytt, og samle nyttige erfaringer.
2. Prøve ut et rammeverk for å jobbe med personlig utvikling.
3. Vise at du også kan, og være en inspirasjon for speiderne dine.

I speideren er det mange ulike utfordringer å velge blant. Det viktigste er at du utfordrer deg selv!

For å motta Utfordringen må du:

- Sette deg et personlig, selvvalgt mål. Finn et område du har lyst til å utvikle deg på, for eksempel ta på deg en ny oppgave i gruppa som du vanligvis ville unngått fordi det ser vanskelig ut.
- Jobbe mot målet i minst fire måneder. Det handler om å sette seg et mål som faktisk er utfordrende, men også mulig å nå.
- Nå målet ditt.

Du kan ta Utfordringen flere ganger i løpet av tida di som leder, men ikke samtidig som du jobber med Utfordringen for rovere. Trenger du tips til å sette et godt mål? Se Speiderbasen.

FORSKJELLEN PÅ VEILEDER OG DEN SOM GODKJENNER:

Hvem som helst kan være veilederen din. Det er fordi tanken er at du skal kunne jobbe med Utfordringen i hvilket som helst verv, enten det er i din egen enhet, gjennom et verv i kretsen eller et nasjonalt prosjekt, som for eksempel landsleir. Selve godkjenningen er det gruppeleder som står for, eller kretsleder, hvis du selv er gruppeleder. ❖

– Vi skal ta dette i bruk i vår egen patrulje i Komite speiding, og vi håper at ledere over hele landet gjør det samme! - Lise Karine (26)

HEDER OG ÆRE

Vi presenterer speidere, speiderledere og andre som er blitt gjort ekstra stas på for speiderinnsatsen sin.

SØLVULVEN

- Andreas Eikrem Bjørndalen
- Birgitte Heneide
- Jan Torp Pharo

VARDEN

- Carl Christian Norberg
- Håvard Laache Otto
- Kari Kjørsvik
- Sten Roar Høgli
- Tord Kristian Horne

FLAMMEN

- Casper Bø, tildelt av 7. Kristiansand sjøspeidergruppe
- Katarina Myhre Jensen, tildelt av speidersjefen
- Marius Kårevik, tildelt av Follo krets
- Sander Cornelius Svendsen, tildelt av Grenland krets
- Sander Øigarden, tildelt av 1. Søgne sjøspeidergruppe
- Signe Margrethe Ravndal, tildelt av Vågsbygd FSK speidergruppe
- Sturla Skjulhaug Storemyr, tildelt av speidersjefen
- Talia Deborah Dubowski, tildelt av Follo krets

ÆRESKNIV

- Benjamin Taftesund, tildelt av Follo krets
- Bent Guttormsen, tildelt av 6. Drammen MS speidergruppe
- Bente Kristine Kvalheim Ropstad, tildelt av Vennesla Blå Kors speidergruppe
- Berit Roll Elgsaas, tildelt av 6. Drammen MS speidergruppe
- Cathrine Bauthus Høgheim, tildelt av 1. Søgne sjøspeidergruppe
- Eirik Haugen, tildelt av Tranby speidergruppe
- Jon Fonder, tildelt av 1. Kolbotn speidergruppe
- Kristin Hurthi, tildelt av 1. Mosjøen speidergruppe
- Kristoffer Simonsen, tildelt av 1. Søgne sjøspeidergruppe
- Lars Øivind Andresen, tildelt av 1. Mosjøen speidergruppe
- Magdalena Rong, tildelt av Hordaland krins
- Rune Hoel, tildelt av Hedmark krets
- Sjur Vidar Brekke, tildelt av Vågsbygd FSK speidergruppe
- Stian Tønnesen, tildelt av 1. Søgne sjøspeidergruppe

SPEIDERSJEFENS TOPPUTMERKELSE

Stifinnere

- Alexandria Heidelberg Lislebø, Tønsberg speidergruppe
- Josefine Jenseg, 1. Jeløy speidergruppe
- Karen Louise Eiken Nødtvedt, Moldespeiderne

Rovere

- Bergfrid Høgås Skjæveland, Sandsli speidergruppe
- Fredrik Monrad Olsen, 4. Bergen-Sandviken speidergruppe

HEDERSTEGN

- Bjørn-Einar Jensen, tildelt av Nettverk for sjøspeiding
- Hanne-Lene Olsen, tildelt av 1. Heistad speidergruppe
- Hans Kristian Furumo, tildelt av 1. Heistad speidergruppe
- Sigurd Mo, tildelt av Nettverk for sjøspeiding
- Sverre Kjetil Lima, tildelt av Nettverk for sjøspeiding
- Terje Midbøe, tildelt av 7. Kristiansand sjøspeidergruppe

MEDLEMSINFORMASJON

Her er en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap i Norges speiderforbund.

SOM MEDLEM FÅR DU

- Mange flotte opplevelser på møter, turer, leirer og andre arrangementer
- Unik praktisk kunnskap
- Mange nye venner
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Medlemsbladet SPEIDEREN fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderskuta Havbraatt
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund, også utenfor Norge.

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengige av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på støtten avhenger av hvor mange betalende medlemmer Norges speiderforbund har. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Sjekk at du betaler til riktig konto-nummer, og bruk riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et sekssifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen og er registrert i medlemssystemet Min speiding. Oppgi nummeret ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Skal du melde deg ut av speideren, si fra til din lokale leder og/eller send en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

FOR MANGE BLADER I POSTEN?

Er dere flere speidere i familien, kan det være nok å motta ett eksemplar av SPEIDEREN. Dere kan ordne dette i medlemssystemet Min speiding, eller gi beskjed til forbundskontoret.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk. Se **speidersport.no.** Her finner du alt av speiderklær og utsßtyr.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er speiding.no. På siden **blispeider.no** finner du nyttig informasjon om hva speiding er og hvor nærmeste speidergruppe befinner seg. Følg oss gjerne også på Facebook og på Instagram (#speiding). Mange grupper har også egne nettsider, eller en Facebook-side/-gruppe. Spør en leder i speidergruppa!

NORGES SPEIDERFORBUND

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
speiding.no

SPAR 35 %
på masse klær fra Tufte
Gjelder utvalgte varer 18. mars 2025.
SPEIDERSPORT
UTSTYR TIL EVENTYR SIDEN 1914
TUFTE
Foto: Tufte